

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 477 66
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 52 66: 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DÍJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, fél évre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

SZERKESZTŐ
SZÉLE BÉLA &

ELŐFIZETÉSI DÍJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évf. 134. szám

Szombat, 1926. június 19

A nyugdíjas magyar tisztviselők tragédiája megérett a döntésre

Iét keserves esztendő története dióhéjban — Drámai képek 1919-től 1926-ig — A magyar köztisztviselők ügye a háború utáni Európa legnagyobb történelmi igazságtalansága — Liberális gonoszság előzte be a tragédiát — A nyugdíjas kérdés a Magyar Pártban és a politikai paktumokban — Averescu tábornok ésszel és szívvél kezeli az ügyet — Döntés előtt a hét éves nagy per

A Brassói Lapok hangot ad a nyomor szavának és sürgős megoldást kér

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Minden hétfőn és csütörtökön, reggel hattól déli tizenkettőig, a Vágóhid mögött fekvő öszérre felvonul a volt magyar közeosztály szétszűllött, drámai serege.

Lehet, hogy önök zsurnalisztikai tulzások találják majd ezt az egyszerű, szívszorító ténymegállapítást. Mintha egy bizarr vurstliban kiáltaná valami hóborzós kikiáltó: — Lehet, uraim, lehet, itt hetenként kétszer felvonul egy eltemetett társadalmi osztály!

Pedig nincs semmi vásáriás, semmi tulzó, semmi kétségbeesett vagy kiáltó frázis, mely igazán és alaposan rá tudna világítani a szertoronsolt, elnyomorított magyar köztisztviselők tragédiájára. A krónikás, aki a jövő történelme és társadalma számára örökíti meg kusza, rendszertelen vonásokban ennek a szomorú századnak eseményeit, kezébe hajtja fejét és gondolkodik, hogy megtalálja a kifejezéseknek azt az elemet, melyek a káoszban azokat a drámai indulatszavakat, történelmi hasonlatokat vagy lázas képeket, melyekkel legalább megközelíthetőleg felvázolhatja a legnagyobb szociális szomorujátékot, mely Erdély vagy az egész világ színpadán valaha lejátszódott.

De a nyelv minden művészi ereje gyöngének bizonyul. Mintha temetésen lennénk, ahol a fájdalmak és a szenvedések végtelenségére csak akkor döbbenhetnénk rá, ha valami mesebeli reflektorral bevilágíthatnók a gyászoló anya szívét.

A krónikás tehát a kikiáltó frazeológiájára szorul.

— Lehet, hölgyeim és uraim, itt látható 3000 erdélyi magyar család, akik, mielőtt éhenhalnának, hetenként kétszer felvonulnak az öszérre, reggel hattól déli tizenkettőig! Itt látható három ezer elcsapott magyar köztisztviselő, akik hét évvel ezelőtt nyolcezeren voltak, de kétezeröttszázat elűzött az éhség arról a földről, mely egy életen át nyugtot és kenyeret adó hazájuk volt, kétezeröttszázat pedig befogadott már az a föld, mely kegyelmes volt hozzájuk, mert ha a kenyeret megtagadta is tőlük, de a nyugalmat temetői ölén megadta fiainak!

Szatmárról — Bukarestig
17 nap alatt

Az elbocsátott magyar tisztviselőkről már könyv is íródott.

De hol marad a valóság mögött a regényíró fantáziája?

Ime, egy történet, mely minden felhívásnál, regénynél igazabban és jobban jellemzi a magyar köztisztviselők tragédiáját!

S. Agoston 30 éven át körjegyző volt. Rahón. Középszerű állás, amelyből megélni lehet, de megtagarítani nem. A körjegyző tehát, akinek nyolc gyermeke volt, szegényesen élt világéletében. Egyebekben mintaképe

volt a jó hivatalnok és az önfeláldozó apának.

Néhány évvel ezelőtt S. Agoston ezernyi sorstársával egyetemben az ugynevezett rendelkezési állományba helyezték. Ez egyet je lent azzal, hogy

a tiztagu családot márol-holnapra, fizetés, nyugdíj, végkielégítés, egyetlen fillér nélkül kilökték az utcára.

S. Agoston azonban nem akarta hagyni az igazat. Nem hitte el, hogy valakit harminc éves keserves becsülete, szolgálat után a nyomor aktatárába lehessen helyezni. Futott az igazért a különböző fórumokhoz.

Régi nótá. A szegény körjegyző addig talpalt, addig bizonyítgatott, addig bizott az ígéretekben, amíg lefoszlott a nyolc gyermek cipője, széjjelszakadtak a ruhácskák, elfogyott a kenyér és az egész nyomorult család kenyér nélkül, minden nélkül, éhezve, rongyosan elérkezett a végső kétségbeesés kapujához. Rettenetes napok voltak. A körjegyző szinte sirva keresett valami állást. De a szatmári magyar társadalom — aoha időközben felkerültek Rahóról — túl volt terehíve gondokkal. S. Agostonban is, a rongyos ruha és szakadt cipő kiáltóbban beszélt, mint a legalázatosabb instancia. S. Agoston remény nélkül maradt.

Az elcsapott jegyző tehát elhatározta, hogy utolsó kísérletképpen magához a miniszterhez fordul. De utókölségre már nem volt pénze. Nekivágott gyalog az utnak.

A kaputól az első emeletig
két nap alatt

Tizenhét nap alatt érkezett Szatmárról Bukarestbe. Két napig tartott, amíg a miniszterium kapujából bekiplncselté magát a miniszter szobájáig. Vaitoiánu kegyes volt és az ország szegény szolgáját magas miniszteri személye elé eresztette. S. Agoston előadta szívszorító történetét és visszakérte az állást, melyet 30 éven át betöltött.

Vaitoiánu, aki személy szerint a dandy kellemes csoportjába tartozik, végignézte a toprongyos vándorot és kimondotta a szentenciát:

— Igaza van, körjegyző ur... igaz van! Várjon csak egy kissé türelemmel, az eredmény nem fog elmaradni!

Vaitoiánu bölcs tanácsa óta három év telt el. Közben az S. család bekerült a nyomorúság legmélyebb örvényeibe. Jöttek a betegségek és fonnyadtak a megszorított kicsinyek. Először elment a legidősebb, azután gyors egymásutánban még két gyermek. A szegény anya kisírta a szeméit. Szürke fátvól ereszkedett a szomorú tekintetű szemeigyókra, amelyekből éjjel-nappal csorogott a könny. A múlt héten aztán végleg elborult

előtte minden. Az anya megvakult. Körjegyző magányosan ödög az uccákon. Szívében három halott friss gyásza, otthon az öt éhező gyermek, a vak asszony és a nincstelenség.

Utolsó mentesvárnak jelölik a Magyar Párt gondolata. De homán szerezzon uti költséget. Gyalog is jönne, de az évek felfrölték a szerencsétlen apa minden erejét.

... Ha nincs büne,
nem segíthetek...

A kétségbeesés találékony. S. Agoston felkeresi a subprefektust, aki régi ismerőse és kéri, hogy közigazgatási uton juttassa el Kolozsvárra. Az alispán ajánlólevelet ad Puticiu Trajanhoz a rendőrfőnökhöz. A rendőrfőnök közismerten jóakaratu, kitűnő emberbarátságosan fogadja a körjegyzőt.

— Hova való illetőség S. ur?

— Ide való vagyok, Szatmárral!

— Akkor én nem segíthetek önön. En csak toloncuton juttathatnám Kolozsvárra de nincs jogosultságom ahhoz, hogy szatmári illetőségű lakost Szatmárról Kolozsvárra toloncoltassak. Mégis, segíteni szeretnék önön. Adok egy ajánlólevelet a szigurancahoz.

A szigurancafőnök, Bidjanu, szintén derék ember. Meghallgatja a kérést, de kényyszerűleg ő is kérdéseket tesz fel:

— Nem követelt el valami politikai kihágást jegyző ur?

— Nem!

— Hát valami más fajta kihágást... hiszen annyiféle van... közcsendháborítás, vagy valami más apróság?

— Nem én kérem... semmi más cs a róva somon!

— Sajnálom, akkor nem segíthetek. Ha legalább valami volna, akkor toloncuton felküldhetném Kolozsvárra, a központba. De mit kezdhettek egy teljesen ártatlan emberrel... Igazán sajnálom, S. ur... sajnálom.

A körjegyzőnek nem maradt választása. Ismét nekivágott az utnak. Haladnapra ért be Kolozsvárra. Bizony, megöregedett, meggyöngült a szegény ember. Nem is igen evett az uton. Összeáztatták a szakadó záporok. Szétfoszlott a cipője. Zúlltlen és betegen ért fel a Magyar Párthoz.

Egy lázas beszédű ember, akiről sir a neurasténia. Szemei riadtak és becselttek. A haja kuszáltan belecsüng a homlokába. Az ujjai reszketősek. Mikor sir, mintha kinosan kacagna. Talán pathológikus. Balkarján fekete gyászszalag.

Ez a szegény rahói hajótörött kitűnően szimbolizálja az erdélyi magyar faleiner-osztály történetét.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.25 svájci frank

A köztisztviselők tömegtragédiájának első felvonása

A megboldogult emlékeztető Consiliul Dirigent még az 1919. év februárjában rendeletet adott ki, amelyben felszólította az összes erdélyi magyar köztisztviselőket, hogy tegyék le a hűség esküt, mert ellenkező esetben állásaik elhagyására kényszerítik.

Ettől a rendeletről kezdődött a tisztviselők tragédiája.

A Consiliul Dirigent követelése kinos dilemma elé állította a kipróbált, nyugateurópai színvonalon álló magyar hivatalnoksereget, mert hiszen a kormány rideg ukáza értelmében mindössze csak két lehetőség között engedett választást. Az egyik lehetőség az volt, hogy a magyar közigazgatás napszámosai megtagadják a hűség esküt és önmagukat is, családjukat is kiteszik nélkülözés és bizonytalanság gyötrelmeinek, — a másik eshetőség pedig az volt, hogy teljesítik a Consiliul Dirigent követelését, hogy megőrizték kenyérüket.

Az utóbbi megoldás egyszerűbbnek és észszerűbbnek látszott. De a magyar köztisztviselők mégis az első választották. Miért? Azért, mert a magyar felfutóinak

inkább feláldozták egzisztenciájukat, semmint hogy letértek volna az erkölcsösségnek, a becsületeségnek az útjáról.

Mert mi volt a helyzet 1919. elején?

A békekötés előtt . . .

Mint ismeretes, a békeszerződést Magyar ország csak 1920. június 4-én írta alá. Tehát az 1919. év januárjában, amikor a Consiliul Dirigent jogtalan rendeletét kiadta, a nemzetközi jog értelmében Magyarország területei, intézményei, valamint közigazgatási tisztviselői a magyar állam imperiuma alól nem voltak még kivéve, amiből önként követhetnek az, hogy más állam imperiuma alá sem voltak helyezve. Nyilvánvaló ebből az is, hogy

a magyar közigazgatási tisztviselők régi esküjük alól nem voltak még föloldozva,

ehez az első esküjükhöz kötelesek voltak hűvek maradni, tehát a nemzetközi jog értelmében a még meg sem született Nagyrománia hűség esküt nem tehettek.

Kivüljár ki ebből az is, hogy a Consiliul Dirigent szomorú rendeletének nem volt sem miféle jogi alapja. De bizonyítják ezt a Magyarország és az antant hatalmak között létrejött fegyverszüneti szerződésnek következő pontjai is:

„... A magyar kormány katonailag kiűrti azt az egész területet, amely a Szamos völgye, Bészterce, Szabadka, Baja, Pécs, a Dnáv s szlavóniai határig terjed, seregeket ott nem hagy, de a magyar kormány ezen a területen továbbra is kormányoz, a magyar közigazgatás megmarad, sőt a rend fenntartására csendőrséget és rendőrséget is tarthat fent...» (1. pont).
 „... a magyar állam belső igazgatásába az antant hatalmak nem avatkozhatnak bele...» (17. pont)

A hágai határozatok

De ellenkezett a Consiliul Dirigent rendlete a hágai nemzetközi konferenciának az 1913. évben hozott határozataival, nevezetesen a határozatok 43. cikkének 43. paragrafusával, mely szövege szerint a következőket mondja:

„... A megszállt hatalmak kötelesek a megszállt területen levő törvényeket tiszteltetni tartani...»

Ugyanezen törvénycikk 45. paragrafusa pedig

megtiltja a megszállt területek közigazgatási tisztviselőinek, hogy a megszálló erőknél hűség esküt tegyenek.

De a hűség esküt követelő rendelet törvénytelenége mellett bizonyított a nyolcadik román hadtest parancsnokságának egy rendlete is, mely 1918. december 18-án jelent meg Kolozsváron és harmadik pontjában kimondta, hogy az összes erdélyi közigazgatási hivatalnokok továbbra is megmaradnak állásukban.

Gyulafehérvár és a Consiliul Dirigent

Erdekes, hogy a kormányzótanács előzőleg már kibocsátott egy rendeletet, mely

ben kimondta, hogy minden hivatalnok, nemzetiségre vagy egyéb viszonylatára való tekintet nélkül helyén marad és kizárólag csak szolgálati érdekből lehet valakit nyugdíjazni, vagy rendelkezési állományba helyezni. Tehát ebben a rendeletben szó sem volt arról, hogy a tisztviselők ezreinek minden végkielégítés vagy nyugdíj nélkül való elbocsátására lenne valami jogi alap!

De ezenkívül ott voltak

a gyulafehérvári határozatok

is, melyek többek között kimondták, hogy „Minden nemzet osztályra való tekintet nélkül saját közigazgatással és igazságszolgáltatással kormányoz a status quo fennmaradásával...»

Mi világlik ki mindebből?

Az, hogy

a Consiliul Dirigent 1911—1919 szám alatt megjelent rendelete,

melyet a kormányzótanács 1919. február 6-án közzétett a Gazeta Oficialban s amely kimondta, hogy az erdélyi magyar köztisztviselők szerzett jogaitól való megfosztás elvében kötelesek a hűség esküt tenni,

kiáltó módon ellenkezik a nemzetközi joggal, de ellenkezett a belügyi és katonai intézkedésekkel is.

A köztisztviselők állásfoglalása

Mihez kezdhettek ilyen körülmények között a kényszerhelyzetben levő magyar köztisztviselők? Az egyetlen lehetőség az volt, hogy jogalapra helyezkednek. Megbizottak kijelentették tehát, hogy mindaddig, míg a párisi békekongresszus el nem dönti hovatartozásukat, nem teszik le a hűség esküt, hajlandók azonban állásaikat jogaik teljes fenntartása mellett továbbra becsületesen ellátni. A magyar köztisztviselők ezt a bejelentésüket hivatali főnökeik útján az illetékes hatóságokhoz írásban is eljuttatták.

Fegyveres erővel kiüldözik a tisztviselőket

A Consiliul Dirigent nem vette figyelembe a magyar köztisztviselők méltányos és az adott helyzetben egyedül lehetséges állásfoglalását. Csakhamar kezdetét vette az a terrorisztikus, embertelen üldöző hadjárat, melynek utóhullámai még most is felfelkavarják a romániai közélet kezdődő konszolidációját. A magyar közigazgatási tisztviselőket az eskütétel megtagadása után tömegesen elbocsátották állásaikból. Természetes az, hogy ez a mértékeiben és jogtalanságában páratlan bontás nem mehetett minden felháborodás és ellenállás nélkül. De a Consiliul Dirigent hajlíthatatlan volt és nem társágon válogatott az eszközökben. Hamarosan

fegyveres erő jelent meg a hivatalokban és a szuronyok egy-kettőre megoldották az erdélyi közigazgatás személyes problémáit,

Az elbocsátott tisztviselők minden támasz nélkül reménytelenül néztek a jövő elébe. Egy részük repatriált, a többi pedig megkezdte a zsidóvárosok immár hetedéves Canossáját. Először egyenként próbálkoztak jogaik megvédésével és sérelmeik orvosálásával, később, amikor látták, hogy igyekezeteik eredménytelenül végződtek, egyesületbe tömődtek.

Közben teltek-multak a hónapok és nem történt semmi. Az uccára dobott tisztviselők a múltból éltek. Pedig maga ez a múlt is szegényes volt, mely napi kenyeret nyújtott ugyan, de annál kevésbé adott támaszt a jövőre. Napról-napra szaporodtak a gondok és a zavaros Erdély kusza konturjaiból lassan-lassan kibontakozott egy-egy hatalmas történelmi tragédia.

Közben Magyarország 1920. június 4-én aláírta a békeszerződést és ezzel az éhez magyar közigazgatási apparátus új helyzetbe került.

A békekötés után

A Consiliul Dirigentet felváltó kérészetű első Averescu-kormány jogszzerűbb és emberibb álláspontot foglalt el a magyar tisztviselők kérdésében, mint a frazeológiai, a gyulafehérvári határozatok lámszékű kormányzótanácsa. Averescuék

1674—1920. szám alatt kiadott miniszternáncsi határozata kimondotta a következőket:

„... Egy havi határidő engedélyeztetik a csatolt tartományok összes tisztviselőinek és ügyvédek számára az eskü letételére, minek megtörténtével részesülhetnek mindazokban a jogokban, melyek a román állampolgári minőségéből folynak. Ugyiszintén ama jogokban is, melyeket az íftek a teljesített közszolgálat és az elnyert jogcímek alapján szereztek meg azokban az államokban, melyekhez az egyesülés előtt tartoztak...»

A köztisztviselők nyomorgó hada jelkenedő örömmel fogadta ezt a határozatot és tömegesen megindult a jelentkezés. De még mielőtt valami komoly, becsületes döntés történhetett volna, megbukott az Averescu-kormány és kezdetét vette a liberális kormányok szinte valószínűtlen jogipró és erőszakos uralkodása. A jelentkezési okmányok elfolytak a prefekturák poros aktáiban, mazaiban, esküt se nem kértek, se nem vettek a panaszok süket fülekre találtak és a

jog csak egyetlen helyen volt ur: a külföldnek szánt bombasztokban.

Pedig elképzelhető, hogy a kétségbeesett emberek mindent megtettek igazuk bizonyítására. Egyik memorandum a másikat követte s az emberi és jogi érvek végtelen tömegével magyarázta azt, hogy a kormány rideg, erőszakos eljárása megalázza magának az államnak méltóságát is. De nem használt semmi. Bratianuék ejáráskoztak és csak elutasító indulatszavakat találtak a magyar közalkalmazottak súlyos problémájának megoldására.

Jogi helyzet a liberálisok alatt

Mivel indokolták a magyar tisztviselők a kormánynak átnyújtott memorandumokat?

Természetesen elsősorban az Averescu-kormány rendeletével, mely természetes jogi alapnak látszott. Azonban Bratianuék álláspontja az volt, hogy ez a rendelet jellehet az már a hivatalos lapban is megjelent, őket nem köti.

De maguk a különböző román hatóságok önkéntelenül is adatokat szolgáltatnak ahhoz, hogy a magyar köztisztviselők ellátásának nem volt jogosult. Így például a belügyminisztérium kolozsvári vezérigazgatósága az 1922. évben 4246. szám alatt rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében még azoknak a megyei, városi és községi tisztviselőknek a részére is meg kell állapítani a nyugdíjjogosultságot.

akik nem tették le az esküt.

De maga a belügyminisztérium is követelt el „bádköveseket”, melyek nem illettek a hivatalos liberális politika keretébe. Így a belügyminisztérium 1923-ban 42558. szám alatt nyugdíjazta Barthos Józsefet. Háromszék megye volt főlevéltárosát, mert megtagadta az eskü letételét. Tehát akadtak egyesek, akik nem tettek esküt, de a nyugdíjait megkapták. Megkapták a nyugdíjat a volt közös és honvédtisztek is.

De nézzük a kérdést a nemzetközi jog szempontjából is! A nemzetközi jogszabályok általánosan elfogadott egyik sarokköve, hogy

az állami jogutódlás olyan, mint az öröklés.

A vagyonjog mellett együttjár az összes kötelezettségek átvételével is. Ez természetes is. Hiszen a jogutód semmiestire sem bírhat több joggal, mint az előd: Nemo juris ad alium transfere potest quam ipse habet. Tehát a joggal együtt járnak a terhek is.

Már pedig

a köztisztviselők szerzett jogainál fogva úgy állanak az állammal szemben, mint hitelezők.

Ez már a nemzetközi jogba iktatott kötelezettség alól nem lehet kibúvó az a gyakorta hangzott kifogás sem, hogy a román állam váltotta a terheit, mert hiszen a kikötött megbízhatatlanság helyét megbízható köztisztviselőkkel töltötték be. Ugyanis alapvető és természetes jogtétel az, hogy az adós nem válogathat a hitelezők személyében.

Mint mindezekből látható, a román ál-

lam és a magyar nemzetiségű köztisztviselők között fentartott jogviszonyt az állam nem törvényes úton felbontotta, de viszont kétségtelen az, hogy ez az egyoldalú, erőszakos felbontás az elbocsátott közalkalmazottak jogát nem szüntette meg!

Canossa-járás Bukarestben

1922. elején a magyar köztisztviselők tragédiája közlekedett a beteljesedő felé. Az elmúlt négy kenyértelen év keserves hónapjai alatt mindent megpróbáltak ezek a szerencsétlen emberek, ami törvényes keretek között és emberi számítás szerint lehetséges volt, hogy sérelmeiknek legalább minimális orvosását elérjék, helyeiket azonban

napról-napra szaporodott a liberális politika áldozatainak száma.

Lassankint olyan lett a magyar tisztviselők helyzete Erdély közigazgatási frontján, mint a hősi hajótlaknak a háború alatt: tömegestől hullottak el, — elvont értelemben is szó szerint értelemben is — ss jutalmuk legjobb esetben sem lehetett több, mint egy-egy rövid hírecske... «Harminc évi szolgálat után kidobtak egy tonitót»... «Táb tábiró az utcán» Ilyen és ehhez hasonló címek már stereotip jelenségek lettek a magyar sajtónak, melyek fölött közömbös tekintettel siklott az elfásult magyar társadalom, mely a léleknek valami drámai közömbösséggel fogadta még a legkihívatóbb csapásokat is.

1922. elején végre megmozdult a magyar társadalom.

Az elbocsátott köztisztviselők maguk is végső erőfeszítésre készültek. Hosszas tanácskozás után elhatározták, hogy nyolctagú küldöttséget menesztnek Bukarestbe. Csakhamar összeállították a küldöttséget, a melynek többek között tagjai voltak dr. Tóth György táblabíró, Rados Lipót műszaki tanácsos, Hantos Gyula polgári iskolai igazgató, dr. Szász Károly árvaszéki elnök, Csomós Árpád telekkönyvi főtitkár és még mások. A küldöttség vezetését Ugrán István vállalta, de önként csatlakoztak az installálók a szomorú csoportjához Gyárfás Elemér, gróf Széchényi, néhai nagyváradi püspök és Paál István háromszékmegyei kanonok, szenátor is.

Kik ezek az urak?

A küldöttség először Florescu igazságügyminisztert kereste fel. Memorandumot nyújtottak át a miniszternek, vázolták a magyar köztisztviselők kárára történt jogtalanságok és embertelenségek végtelen sorozatát és segítséget kértek. A válasz rövid és rideg volt: —

Nem mondok az uraknak se nemet, se igent! Azonban nem zárkózom el teljesen... bizonyos esetekben ha különösebb szükség lesz rá, hajlandó leszek néhány igazságügyi alkalmazottat visszavenni...

Körülbelül hasonlóképpen hangzott Sasu kereskedelmiügyi államtitkárnak, Vaitolanu belügyminiszternek és Bratianu Vintilának válasza is.

Az utolsó napon Zigre Miklós kisebbségi minisztert és Anghelescut keresték fel a küldöttség.

Zigre nem tudott válaszolni.

Ötölt-hatolt. Az elutasítás álláspontjára ő, mint kisebbségi miniszter nem helyezkedhetett, viszont igérni éppen nem ígérhetett. Zavarba jött és mondott néhány udvariassági kifejezést.

Anghelescuhoz Matei, az elnöktelenül is mert nevű tanügyi államtitkár vezette be a küldöttséget. A rettegő közoktatásügyi miniszter fogadótermében, ülve fogadta a magyar közalkalmazottak delegációját.

— Kik ezek az urak és mit akarnak?

— Ezek az urak — felelet Matei —

a büszke magyar tisztviselők küldöttei, akik nem tették le a hűségüket és most kenyeret jönnek kérni...

— Nos, akkor mit keresnek nálam?

Hantos Gyula a miniszterhez lépett és átnyújtotta a már jóelőre román és magyar nyelven elkészített memorandumot. Anghelescu ingerülten vette el a folyamodványt, majd

hirtelen leszakította a magyar nyelvű oldalakat és a kitépett lapokat eltorzult arccal a földhöz vágta.

— Egy szavam sincs az urakhoz — kiáltotta. — Egyetlen biztató szavam sincs...

A küldöttség szinte kövé meredten figyelte ezt a durva, megbotránkoztató politikai hiszterizmust. Majd Széchényi püspök hirtelen előlépett és figyelmeztette a minisztert arra, hogy eljárása nélkülözhi az udvariasság legminimálisabb követelményeit is és különösen egy társadalmi osztály nevében tárgyaló delegációval szemben hasonló viselkedés nem bírja el sem a kritikát sem az összehasonlítást.

Néhány kíméletlen, patogó mondat és az állami közoktatásügy érdemes vezetője fenyegetőzve otthagyta a delegációt.

S ezzel vége is volt a bukaresti utnak. Még néhány jelentéktelen, reménytelen kísérletezés s a delegáció már indulhatott is

visszafelé. Az elnyomorodott magyar tisztviselőosztály utolsó garasait ölte belé ebbe a bukaresti küldöttségjárásba s végeredményben

szegényebben és reménytelen-tettebben

nézett a jövő elé mint eddig. Megszűntek a szervezett akciók. Mind a két félbeesetten nyargal és tülekedik valami kis állásért. Megmozdulnak a magyar intézmények és kereskedelmi vállalatok, de az elbocsátottaknak csak jelentéktelen százalékat tudják elhelyezni, mert a különböző hatóságok feltétlenül vigyáznak arra, hogy a magánvállalatok tisztviselői kara figyelemmel legyen a romániaság és a magyarság számarányára.

A marosvásárhelyi pör

Más oldalról a bukaresti visszautasítás újból kihívta az elbocsátottak harcos kedvét, akik elhatározzák, hogy igazukkal emennek a végső fórumig is. A marosvásárhelyi magyar közigazgatási tisztviselők összeállanak és elhatározzák, hogy beperelik a kormányt, mely ezer és ezer élet becsületes, áldozatos munkáját a kenyértelenséggel és akasztalansággal jutalmazta meg.

1922. őszén dr. Sárkány Miklós és társai peresítik is az elbocsátás ügyét és képviselőikkel megbízzák dr. Moldován bukaresti ügyvédet. A per soká húzódik. Végül a Semmitőszék 1924. november 10-én 411—924. sz. alatt meghozza elutasító határozatát, melynek leglényegesebb indokolási pontja a következő:

»E rendelkezés (t. i. az Averescu-kor-

mány esküfelhívása) által a román kormány nem érintette feladottnak azt a szuverén jogát, hogy a tisztviselők közül, akik a hűségükkel letételére jelentkeznek, hogy ezzel a román állam állam szolgálatába lépjenek, csupán azokat bocsássa esküre és fogadja az állam szolgálatába, akiket az ő szabad belátása szerint alkalmasoknak fog találni, hogy felvegye a román állam szolgálatába.

A semmitőszéknek ez a váratlan határozata véglegesen eldöntötte a liberálisok és az elbocsátott magyar köztisztviselők harcát. Ennek a határozatnak a kihirdetése óta teljesen meddő volt minden kísérletezés. A szerencsétlenek elé, akik jó megérdemelt kenyeret kértek csupán, jogi mementóként odafartották a döntvényt.

Döntés előtt a magyar közalkalmazottak ügye

Ismeretes, hogy a Magyar Párt a választások előtt a kormánnyal folytatott megbeszélések során az esetleges megegyezés első feltételül a jogtalanság és embertelenség elcsapott köztisztviselők problémájának elintézését jelölte meg. Kétségtelen, hogy az Averescu-kormányból, mely már hat évvel ezelőtt is elárulta jóakarátát,

ezuttal sem hiányzott a méltányosság.

A tárgyaló feleknek ebben a súlyos kérdésben sikerült is megállapodásra jutniok. Ennek a megállapodásnak az alapja, hogy a kormány kötelezi magát, hogy mindazokat az elbocsátott köztisztviselőket, akik 1920-ban a hűségükkel letételére jelentkeztek, közvélemény a választások után vagy visszahelyezik állásaikba, vagy pedig nyugdíjazzák, illetőleg végkielégítik őket.

A szolgálati időbe beszámítják az időközben eltelt esztendőket is.

Bizonyára senkinek sincs oka kételkedni abban, hogy ennek a megegyezésnek előkészítő motívumai őszinték és jóakaratuak voltak. Mégis, az erdélyi magyarság lelkéből fehetetlen most a széksist kiölni. Hat év alatt rengeteg megállapodás, megszámlálhatatlan ígéret futott már zátonyra. A gyakorlatban a nagy jogi szítamok, egyenlőségi frázisok és egyéb politikai virágok ugyancsak nyomorult és keserevs valóságokká fonnyadoztak. A kijátszott iskolai, kulturális, gazdasági és egyéb engedményeknek az emléke még élénken és fájdalmasan él a köztudatban. Nincsen az erdélyi magyarságnak egyetlen osztálya vagy csoportja sem, mely ilyen vagy olyan formában ne érezte volna saját bőrén azt, hogy bármiféle megegyezésben, hivatalos elintézésben hinni olyan nagy szomorujáték, melynek csak önmagunk lehetünk szenvedő és mulatságos hősei.

Döntés előtt

Nem lehet nyugodt lekiismerettel elmulasztani most azt, hogy ismételen rá ne

mutassunk ennek az elintézésnek rendkívüli fontosságára.

Mert meg kell értenie nemcsak a kormánynak, hanem az egész román közvéleménynek azt, hogy nem csupán 2000, vagy 3000 utcára dobott magyar tisztviselőről és ezek családjairól van szó, és nem csupán arról a magyar kisebbségről van szó, amely lélegzetviesszafojtva tiyeli a szerencsétlenek sorsát, hanem ennek a kormánynak és az egész közéletnek presztízse forog konckán a volt magyar köztisztviselők ügyével. Ez az az alkalom, amely esetleg elmoshatja hat év csalódásainak keserű emlékeit, amely az emberi gesztussal átmázolhatja az ország közögi életének kopott konturjait, mely az aporodó közéletet az emberiség, türe-

iem és jogszerűség injekcióival frissítheti fel és amely hivatva van arra, hogy a lelkekben naggyá nevelje a megnyugvás, bizodalom magvát. Nemcsak a magyar tisztviselők küzdenek most a napi megélhetésért és jogaikért, hanem egy nagy belső küzdelem is folyik most a jognak, megnyugvásnak, megértésnek és az értelem erőszaknak, elfogult sovinizmusnak erői között. A magyar köztisztviselők ügyével együtt áll, vagy bukik a közéleti purifikáció nagy ügye is!

Az erdélyi magyarság reméli, hogy professzorainak, bírjainak és minden kisebb-nagyobb tisztviselőjének nagy pörében ez a cikk volt az utolsó perirat. S ebben a re-

ményben megnyugodva, türelemtelensé vártja azt a tolvonást, mely átsatirozza a világ háboru utáni Európa legnagyobb, legszomorubb emberi és történelmi kiskiklását!

Bethlen miniszterelnök beszámolt a magyar parlamentben a genfi eredményekről

A szocialista képviselők bojtány előidézésével próbálkoztak

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar nemzetgyűlés tegnap ülésén Bethlen István gróf miniszterelnök beszámolót mondott a genfi eredményekről, s ez a beszámoló könnyűszerrel rontotta le annak a sok oldalról jött áskálódásnak az értékét, amely lyel magyar ellenzéki és a külföldi, főként kisántant körök igyekeztek a kormányt megnehezíteni.

Az ülés megnyitása után Szevitovszky elnök bejelentette, hogy a népszövetségi üléssel kapcsolatos ügyekben Peyer, Rupert, Pakots, Szilágyi és Szerényi képviselők

felszólalásra kaptak engedélyt, előbb azonban a miniszterelnök kíván szólni.

Bethlen mindenekelőtt bejelenté, hogy mielőtt genfi utjáról jelentést adna, szük sésnek tart elosztatni bizonyos félreértéseket, amelyek a genfi határozatok tartalmáról és jelentőségéről a közvéleményben elterjedtek. A mostani genfi tárgyalásoknak célja volt, hogy a szanálás idő leteltével megállapítsák azt, hogy Magyarország az egész vonalon megfelelt kötelezettségeinek s hogy ennek következményeképp likvidálják azt a szervezetet, amely a szanálás érdekében fennállott, első sorban a pénzügyi ellenőrzést.

Ezután behatóan ismertette a szanálási munka minden részletét, a kormányt a népszövetséghez intézett memorandum kapcsán. Rámutatott arra, hogy a nemzeti banknak ötvenöt százalékos arany fedezete van. Amikor a takarékosági bizottság működéséről szólt a szocialisták derűtségben törték ki.

Bethlen: Ez mutatja, hogy a köz dolgok iránt nem érdeklődnek!

Felkiáltások a szocialistáknál: Ezért szaporodnak az öngyilkosságok.

Válasz a jobboldalon: Ehhez maguk nem értenek!

Saly Endre (szociáldemokrata): A frankhamisításhoz sem értünk!

Zaj tör ki minden oldalon. Reich Richárd kiáltja: — Örökké ezen a közös paripán akarnak lovagolni.

Ujabb zaj.

Kállay Tamás: Juth ur'ne jöjjön haza, majd a nép nevében kap egyet.

Bethlen ezután újból nyugodtan folytatja beszédét.

— A tisztviselői létszámot harmincnyolcezerrel csökkentettük, a tisztviselők fizetésrendezését keresztülvittük, s két ízben megcsináltuk az új státuszrendezést.

Majd részletesen ismerteti a kormány tevékenységét pénzügyi és gazdasági téren. Hangoztatja, hogy az állami üzemekben már nincs deficit. A népszövetség

teljes elismerését nyilvánította Magyarországra iránt,

s ennek következménye az hogy az ország július elsején pénzügyileg szuverén. Bejelenté, hogy a kormány július elsején tul nem él a kivételes hatalommal. Semmi kétség, hogy a legközelebbi költségvetésbe beállítandó beruházási program céljaira szükséges összegeket minden nehézség nélkül felszabadítja a népszövetség. A határozat nem visszautasító amint egyesek feltüntetni akarták, hanem halasztó.

Bethlent beszédének befejezése után zajosan ünnepelték, a kormánypart állva tapsolta.

Szünet után Peyer szólalt fel, s beszédében kifogásolja, hogy a miniszterelnök nem beszélt a pénzhamisításról, ami pedig szóba került a népszövetség előtt is. Kijelenti, hogy a leszerelési javaslatot

Toilette asztaláról

egy hölgynek se hiányozzon az orvosok által ajánlott

VISAGINE

ADELINA PATTI

(viszassin), ki archbörét ápolni akarja. Kapható drogueriákban, gyógyszertárakban üvegenként 140. — lej, ha nem megrendelhető a főleakathól: Timişoara, Piaţa Plevnei No. 3. 233

Visagine
ADELINA PATTI

a magyar kormány azért vonta vissza Genfben, mert az olasz fasiszta miliciát irregulárisnak bélyegezte meg. A szanálás pénzügyi csóddal járt, ugyszintén csóddal jutott a külpolitika, de a belpolitika is. Bethlen legjobban tenné, ha lemondana.

Rupert beszélt ezután, s szerinte a közvélemény többsége meggyőződött arról, hogy a kormányt Genfben kudarc érte. (Ellentmondás a jobboldalon.) Kifogásolja Magyarország angol orientációját, amit nagyon drágának tart.

Az interpellációk

A tárgyalásra kiszabott idő lejárván, áttérnek az interpellációkra.

Györky nagy viharban interpellál a belügyminiszter ama rendeletéért, amely szerint össze kell írni, hogy ki milyen újságot olvas. Ebben az újságolvasási szabadság megsértését látja. Nehány konkrét esetet hoz fel, amelyeknél a végrehajtó közegek a tulzó rendeletet még jobban tulhajtották.

Rakovszky belügyminiszter válaszában hangoztatja, hogy a rendeletet nem ő, hanem a miniszterelnöki sajtó osztály adta ki, s ezzel nem a polgárokat akarja zaklatni, hanem tisztán statisztikai célok vezeték. A politikai hatóságnak joga tudni az ilyesmít, ezzel nem sértette meg a szabadságjogokat.

Bethlen üdvözlése

Tegnap délután a társadalmi egyesületek ötven tagu küldöttsége üdvözölte Bethlen miniszterelnököt. Beszéltek Szontag Tamás dr., Tormay Cecile a MANSZ nevében, Gulyás Béla a Mefosz nevében.

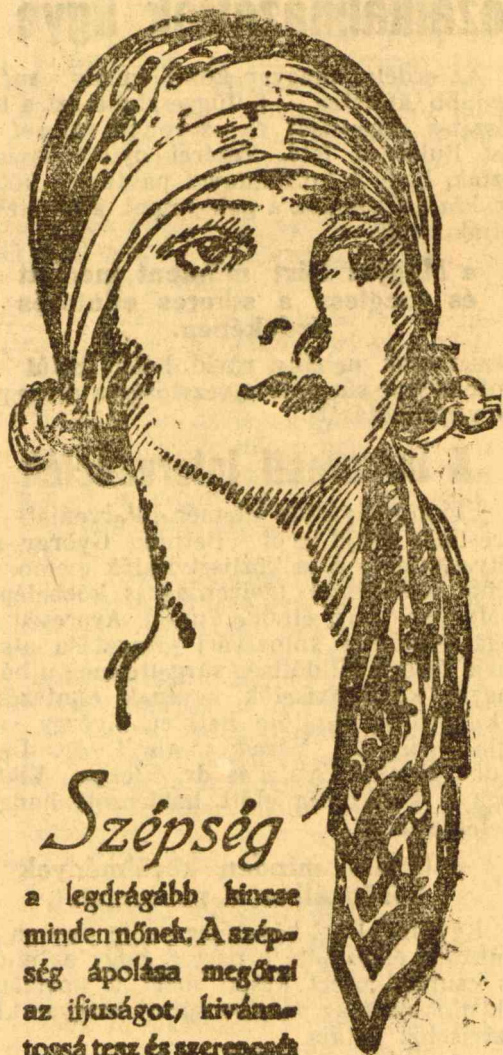
Június 23-án választanak a községi és megyei tanácsok szenátorait

Brassó megyei tájékoztató

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A községi és megyei tanácsok tagjai június hó 23-án választják meg minden megyében a szenátorokat. Brassó megyében három szavazókörben ejtnek meg a szavazások. A hétfalusi községek és Brassó város tanácsosai Brassóban a főtér régi tanácsházban szavaznak. Apáca, Krizba, és Barcaufalu Földváron a főszolgabíróság épületében; Bodola és Keresztvár Keresztvárt a község házában szavaznak.

A szavazás reggel 7 órakor kezdődik és tart este 8 óráig. Ha ekkor még vannak le nem szavazott választók, akkor a választási aktus meghosszabbítható legkésőbb másnap reggel 8 óráig.

A szavazás kötelező. A szavazásban azonban csak azok a községi és megyei tanácsosok vehetnek részt, akiknek az erre a célra külön kiállított választói igazolvány a kezükben van. Brassó város és a megye tanácsosai igazolványaikat az igazságügyi palota II-ik emeletén a 107. sz. szobában vehetik át. A községek tanácsosai a községekben kapják ki igazolványaikat. Aki még nem szereztetve ezt az igazolványt, az igyekezzék azonnal kiadni, mert június 21-ikén tul az igazolványokat már nem lehet kiadni.

Szépség

a legdrágább kincse minden nőnek. A szépség ápolása megőrzi az ifjúságot, kíváncsossá tesz és szerencsésé hoz.

Az Elida Ideal-szappan a bőrnek egészséges szint ad és megóvja fiatalos rugalmasságát.

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illata.

ELIDA
IDEAL-SZAPPAN

Ujabb maradéktalan illata

Mindennap felfakad

a korrupció egy-egy gennyes daganata. Itt sikkasztás, ott vesztegetés, amiótt piszkos üzlet az állam kárára. Letartóztatnak, üldöznek, öngyilkosságba kergetnek elő-
Gkelő tisztviselőket, akik hivatalukkal visszaéltek és a köz helyett a saját zsebüket szolgálták. Különösen jellegzetes Rauca volt sepsiszentgyörgyi polgármester működése. A Brassói Lapok olvasói tudják, mi mindent csinált ez a szabad-
elvű kreatura. Már az ügyesség is vádat emelt ellene bizonyos közpénzek jogtalan felhasználása miatt. Számonkértek majd annak a gyűjtésnek a sorsát is, melyet a szegények támogatására rendezett, de a melyből az igazi szegénység alig látott valamit.

Es azokat a pénzeket, amiket állami vezető és vezetett tisztviselők a maguk és barátaik gazdagítására összehalmoz-
tak, a legtöbb alkalommal az amugy is nyomorúsággal küzdő magyar polgárok-
nak kellett kiizzadniuk. Ha szép szóval, ha fenyegetéssel, ha kimondott céllal, ha rejtett ürüggyel, adnia, adnia és adnia kellett, hogy békében hagyják, hogy hamis vádakkal üldözöbe ne vegyék és még jobban meg ne zsarolják.

A liberális uralom emberei, — azok, akik a saját üzletüknek és a saját vadász területüknek tekintették a magyar lakta községeket — egyszerre nyomták alá a magyarokat politikai és gazdasági érde-
kel. Politikailag: mandátumot kellett adni a Floreáknak és Iteanuaknak, ünnepnapot kellett szentelni a vendég miniszterek számára és tűrni és támogatni a rájuk szabadított többségi rabszolgatartókat és csepürágókat. Gazdaságilag: át-
szervezni birtokelvonást, házhely kisa-
jítást, lakásrekvirálást, szekértábla kiró-
vást, dézsmaváltságot, robotmunkát isko-
laépítéskényszerét, s ezer más, nem nekik de másoknak kellő és hasznos kényszerál-
dozatot.

Az uraskodás és hatalmaskodás e le-
vált lett lovagjai közül néhányra már rá-
tette kezét az üldözö igazságszolgáltatás. Azokat, akik a törvény nevében ármították, üldözték, zsarolták a népet, most a tör-
vény nevében vonják felelősségre eisik-
kasztott pénzek, államkárosító csalások, s egyéb hivatali és hatalmi visszaélések miatt. A korrupció gennyes daganatai sorra felfakadnak, de még mennyi van hátra!

A legérdekesebb, hogy ugyanazok, a kik most közönséges és nem közönséges bűncselekményekben bűnösöknek találta-
tak, egyszerűmind a leghangosabb és a legüresleltebb szószólói és előmozdítói voltak a sovínizmus szélsőségeinek és radságainak. A sovínizmus volt a lepel, melybe visszaéléseiket takargatták, az volt a menlevél, mely szabadságot adott nekik a rájuk bízott nép (értse első sor-
ban a magyar népet) sanyargatására és kizsárolására.

A most egymásután felfakadó esetek bármily nagyszámúak, s bármennyire jel-
lemzőek is különben, nem szolgálhatnak egy általános romlottság bizonyosságául. De annak a bizonyosságára mindenestre szolgálunk, hogy a korábbi rendszer bű-
nei minél gyorsabban és minél alaposab-
ban kiirtandók, ha azt akarjuk, hogy a közélet és közigazgatás tiszta, egészséges, zavartalanul működő legyen. Nem szabad többé megengedni, hogy politikai kalandorok, akiket holmi kétes pártszolgálat helyezett előtérbe és vitt a miniszterek kegyeibe, anélkül, hogy becsületes mun-
kára, szakbeli avatottságra, kifogástalan jellemre is hivatkozhattak volna, újra felszínre kerüljenek, s most a néppárthoz dörgölődve s annak a kegyeit és támoga-
tását kunyorálva, újra szerepet kapjanak politikában és közéletben.

A törvény üldözésén túl, mely a már megállapított bűnök alapján történik, a kormánynak ama bűnöket is üldöznie kell, melyeket a politikai tisztesség, a

tiszta erkölcs, a társadalom és a népek összhangja ellen követtek el.

A társadalmat, a közigazgatást és a politikai életet egyaránt meg kell tisztítani az elősídiéktől, a komédiásoktól és kalandoroktól, akik abban a mértékben

apasztják, az állam erkölcsi és anyagi erőforrásait, amilyen mértékben a saját zsebüket megtöltik és hatalmuk gögjét gyarapítják.

Rendszeres rendíthetetlen tisztoga-
tás kell az egész vonalon!

Briand újból megbízást kapott kormányalakításra

PARIS. (A Brassói Lapok tudósít-
jától.) Briand francia miniszterelnök le-
mondása általános, nagy válságot jelent,
s az általános felfogás az, hogy új prog-
rammra van szükség pártoktól független
új nagy kabinettel. Politikai körökben úgy
hiszik, hogy megkísérik a köztársasági
egység kabinetjének a megalakítását.

A köztársasági elnök tegnap felaján-
lotta Briandnak a miniszterelnökséget, s
az Elysée tegnap hivatalos jelentése sze-
rint az ajánlatot Briand elvben elfogad-
ta, kijelentve, hogy a végleges válasz előtt
barátaival tanácskozik.

A radikálisok tanácskozásán Chau-
temps volt miniszter éles ellentétbe ke-
rült Franklin-Bouillon-nal, aki a nemzeti
egység kormányának megalakulását köve-
teli, míg Chautemps szerint a kormány
csak a köztársasági párt tagjaiból állhat.

A Doumergue elnök által elfogadott
új kabinettagok között van Poincaré, Lo-
uis Marus, Leon Blum és Le Froquer.

A radikálisok kongresszusán Béranger
senátor határozati javaslatot nyújtott
be, amely az amerikai adósság egyez-
mény ratifikálásáról követeli azt, hogy
Franciaország nem fizet többet Ameri-
kának, mint amennyit európai adósaiból
kap.

Parlamentti körök véleménye szerint
Briand még Painlevét és Laval-t is meg-
tartja s néhány helyet a középpártoknak
is felkínál.

Doumergue elnök jövő hétre terve-
zett londoni utazása a kormányválság
miatt elmarad. Az angol király, a meg-
hívást kedvezőbb időben meg fogja ismétel-
teni.

A Magyar Párt elnöki tanácsának ülése

Beosztják a parlamenti tagok munkáját — Magáévá teszik a vezetőség a telepesek ügyét

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósi-
tójától.) Az Országos Magyar Párt elnöki
tanácsa tegnap, szerdán tartotta meg ülését,
melyről a vezetőség a nyilvánosság szá-
mára a következő tudósítást adta ki:

A parlamenti csoport munkája

Az Országos Magyar Párt elnöki taná-
csa folyó hó 16-án dr. gróf Bethlen György
elnöklelete alatt ülést tartott. Az ülés több
folyó ügy mellett foglalkozott a f. hó 25-vel
megnyitló törvényhozásban helyet foglaló ma-
gyar képviselők és szenátorok parlamenti cso-
portja alakulásának kérdésével s erre nézve
elvben magáévá téve a dr. Tornya Gyula sze-
nátor által kidolgozott javaslatot, megállapo-
dott abban, hogy a törvényhozás magyar tag-
jai folyó hó 24-én délelőtt 12 órakor Buda-
restben ülésre jönnek össze és a megalakulás
módozatait, valamint a munkabeosztást ott
fogják megállapítani. A dr. Tornya Gyula el-
vben elfogadott javaslata értelmében a parla-
menti csoport mellett és annak támogatásá-
val a jogvédelmet szolgáló iroda működése is
biztosítottatni fog.

Tárgyalás alá vette az elnöki tanács dr.
Bartha Ignác kolozsvári ügyvédnek, a jog-
ügyi bizottság tagjának az ügyvédsztrájk so-
rán különösen aktuálissá vált egyes jogszoi-
gáltatási reformok javaslatát, melyet rész-
letes megtárgyalás végett a jogügyi bizott-
sághoz tették át.

Hasonlóan foglalkozott az elnöki tanács
dr. Fritz Lászlónak egy statisztikai ügyosz-
tály rendszeres beállítására írt javaslatá-
val, melyet az abban feleltetett igen érdekes
gondolat továbbfejlesztése végett az elnök-
séghez utalt át.

A telepesek vívódása

Hosszabb időt vett igénybe a telepesek
ügyének tárgyalása, melyben az érdekeket köz-
ségeknek felvilágosítások megadása végett az
ülésre behívott képviselő is résztvett. Az
elnöki tanács midőn egyfelől megállapította,
hogy például a tordaaranyosmegei telepe-
sek ügyének kezelésénél általában méltányos-
ság érvényesült, addig Krassó-Szörény me-
gye egy pár községében olyan egészen a visz-
záelésekig fajult egyoldalúsággal lehet talál-
kozni, ami mind a törvény szellemével, mind
általában a jogállam gondolatával összeegyez-
hetetlen. Kimondotta az elnöki tanács, hogy
ebben a kérdésben a képviselők és szenáto-
rok lehetőleg testületileg keressék meg az il-
letékes minisztert, juttassák kezébe az a rész-
letesen kidolgozott emlékiratot, és eszkö-
zöljék ki az abban felpanaszolt kiáltó sérel-
mek mielőbbi orvoslását.

Elsimal a Hubay-affér

Hubay Károlynak a községi választások
alkalmával keletkezett fejelemi ügyében,
melyben Hubay kifogásolt magatartása fe-
lett sajnálatát fejezve ki, a fejelemi eljárás
beszüntetését kérte, az elnöki tanács e kér-
rés értelmében határozott, illetőleg javasol-
ja az intézőbizottságnak, hogy az eljárást
szüntesse be.

Végül a szervezeti szabályzatnak a köz-
igazgatás és a választási törvény rend-
kezései miatt is szükségessé vált átdolgozá-
sára tett javaslat fölött úgy határozott az e-
lnöki tanács, hogy Sándor József vezetése
alatt dr. Roth Hugó, Sebessi János, Ba-
logh Arthur személyében bizottságot küld
ki ez ügynek az évi nagygyűlésre előterjesz-
tése céljából. Az ülés este nyolc órakor ért
véget.

Nem foglalkoztak a kalotaszegiek kilépésével

Információnk szerint a tanács nem tár-
gyalta Kósék kilépésének ügyét, mert azt
teljesen magántermészetű akciónak tekinti
s mert a kalotaszegi tagozat elnöksége semmi
féle lemondásról nem tudatta a központot.

A kalotaszegi tagozat különben három
részre fog oszlani: megalakítják a bánffyhu-
nyadi, nádasmenti, és gyalui altagozatokat, a
kiepítésre váró kalotamegyei tagozat össze-
foglaló működése alatt.

Az igazolások kérdése

Ertesülésünk szerint szóba került az iga-
zolások kérdése is. A pártvezetőség lekiisme-
retesen örökdi ezután is a kormánnyal kö-
tött egyezmény betartására, ha úgy látszanék
hogy egyes kérdések még tisztázásra szorul-
nak, úgy tekintetben a 24-én összeülő par-
lamentti csoport lesz hivatva dönteni.

Csehországban még mindig tüntetnek

PRAGA. A kladno-i munkásság teg-
nap tüntetett a gabonavám ellen. A tünte-
tésen tizenötezer ember vett részt s az
teljes nyugalommal zajlott le.

A volt koalíció pártjai között meg-
egyezés jött létre. A két szocialista párt
kötelezi magát, hogy a tisztviselőfizeté-
sek törvényének, a kongruatörvénynek és
a fedezeti törvénynek a letárgyalását
nem akadályozza meg, s más párt ob-
strukcióját nem támogatja.

Kós Károlyék kiléptek a Magyar Pártból

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Ot kalotaszegi polgár, ki eddig vezetőpozíciót töltött be az ottani helyi szervezetben: kilépett a Magyar Pártból. A kilépők: Kós Károly, dr. Deutsch Géza, dr. Kapdebo Szilárd, dr. Koleszár Jenő és Wenczel Miksa. Ez az öt név tulajdonképpen főlösszéssé is tenné hogy a kilépés tényével hosszabban foglalkozunk; hiszen kezdettől, már a Magyar Szövetség megalakulásának első percétől fogva kimondottan ellenséges magatartást tanúsítottak, a szervezkedések irányítóival szemben. Valósággal szívügyük volt ez a sötét szembélyezkedés, rosszul érezték magukat, ha barátságos viszonyra erőltette őket a vezetők lekötő, megbocsátó kezelése és bódógok voltak, ha bármitféle ürügyet összerughattak a patkót a párt mindenkorai intézői vel. Kilépésük tehát legfeljebb föllélekzést válthatna ki belőlünk, mert bizony, már nagyon untuk annak a néhány urnak örökös frondorkodását, amely állandóan olyan kommentárral közlödött a román lapokban, mint ha a békéltetkedők holmi tekintélyes számú elégtelen magyar nevében manővereznének.

Kósék azonban hosszabb kiáltványban tudatják Kalotaszeg népével kilépésüket és ebben olyan okokat hoznak fel, amelyek a kalmasak a nyilvánosság megtévesztésére és ezért nyomban le kell azokat cáfolnunk.

A képviselő és szenátorjelöltek listájának összeállítása körül — nagyon jó tudják Kósék, milyen nagy nehézségekkel küzdött meg a pártvezetőség, mégis úgy tűntetik föl, mintha szándékosan s célzatosan egyes társadalmi osztályok kijátszására törekedünk volna. A gyárosok, közgazdászok, kereskedők stb. mellőzéséről szó se lehet: a párt központja igenis több jelöltet kombinációba vett a produktív osztályból, megválasztásuk meggyőződésük nem a közpon-

ton, hanem részint a jelöltek vonakodásán, részint a vidéki tagozatok magatartásán múlt. Avagy ép a vidék súlyának hangoztatói kívánták volna, hogy a központ reáerőszakolja jeleltjeit a tagozatokra?

A pártvezetőség összehívása a nagygyűlés előtt lehetetlen; nagyon elsieltett indok tehát, hogy az elnök a központ demokratizálására vonatkozó kívánságot semmibe sem veszi.

A földműves, gazda-osztály elhanyagolása igazságtalan vád, lehetetlen, hogy a kilépők itt jóniszeműen beszéljenek. Michalache a volt tanító nem szur szemet a regáli parasztságnak és alig képzelhető, hogy a mai viszonyok között akármelyik kisgazdának hozzáértőbb eredményesebb gazdasági politikát követhetne mint egynemely képviselőnk és szenátorunk kik a gazdálkodók érdekeit a saját bőrükön elég szakszerűen tanulmányoztatják. Különböző önmagát is odafejlesztő Magyar Párt a gazdálkosztályt, hogy értelmes, rátermett vezetői teljes szíjjal beleszóljanak a dolgok menetébe. ép a Brassói Lapokban közölt terjedelmes memorandum is igazolja, mennyire égetően fontos kérdésnek tartják a magyar gazda társadalom megszervezését és vezetőinek ér vényesülését. Mindenesetre önzetlen tette a négy lateiner embernek és Kósnak, a művészeknek hogy saját visszavonulássalukkal is erősíteni akarják a kisgazdák osztályát. Mert ha ők ügyvédek, erdészek, a kisgazdák nevében állnak, akkor igazán nem értjük, mi alapon vitatják el a gazdák vezetésének jogát, a pártnak gazdálkodással tényleg foglalkozó intézőit?

Az egész ügyben egy a szomorú: ismét magunk közül szolgáltatják egyesek önmagunk ellen az adatokat, a jó fiúnak kijáró kezes értékű válveregetés kiérdemlése érdekében.

Ludesan György hirhedt rablóvezért éjjeli harchan fogta el a rendőrség

Megszabadították a Maros-vidékét a rettegett banditától

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tud.) Nehány héttel ezelőtt történt hogy Marosludason egy tizenháromeves narancsárus leány, kéjgyilkosság áldozata lett. Annak idején lapunk is foglalkozott az esettel s több tanu állítása szerint a gyilkos nem volt más, mint Ludesan György, a hirhedt rablóvezér.

Az utóbbi évek bűnügyi krónikájában különben Ludesan állandóan szerepelt. Hirhedt té első ízben akkor tette magát, amikor egy nyarárdói gazdától csendőrruhába öltözve az Amerikából hazahozott dollárokat elrabolta.

Nagy feltűnést keltett annak idején a marosoroszfalusi báró Kemény kastély kirablása is. E nagyobb esetei mellett több kisebb bűntény terhelte lelkét, amelyekért a marosvásárhelyi törvényszék husz évi börtönbüntetésre ítélte.

Ludesan azonban mintegy félévvel ezelőtt kijátszva őreinek éberségét áttörte cellája falát és megszökött a börtönből s tovább folytatta bandita életmódját. Mintegy két héttel ezelőtt Dicsőszentmárton környékén garázdálkodott és több falusi gazdát rabolt ki furfangos módon.

A rendőrség a legnagyobb titokban nyomozott utána s nagy nehézségeket kellett leküzdenie, hogy a bandita hollétét megállapítsa. A rendőrség fáradságos munkáját végre siker koronázta. Sikerült ugyanis megtudni,

hogy Ludesan a Marosvásárhely és Szászrégen közötti tanyákon bujkál.

Az éjjel aztán tizennyolc szászrégeni és marosvásárhelyi rendőr és detektív ment ki Marosfelfalu községbe. A község melletti vidéken razziazott csoportokba osztva a rendőrség, amely éjjel három órakor érkezett a Marosfelfalu községtől mintegy kétszáz méternyire fekvő kis házhoz, melyben Ludesan családja lakott.

Ludesan felesége észrevette a közeledő detektíveket s menekülésre hívta fel Ludesant, aki éppen ott bujkált. Azonban már minden késő volt, a házat teljesen körülvették a rendőrség emberei.

A hirhedt rablóvezér a ház tetején kereszttel igyekezett menekülni. Valóságos harc fejlődött ki a rabló és a rendőrség között. Ludesan elkeseredetten védekezett. Puskájából golyózáport zúdított üldözőire. Végre is a rendőrség győzött. Dragos detektív re volvergolyója térdén találta a banditát. A megsebzett rablót sikerült elterelni és megkötözni. Szászrégenbe szállították, ahonnan holnap viszik át a marosvásárhelyi rendőrségre. Itt a kihallgatás sok teltére és a marosludasi kéjgyilkosságra is világosságot fog deríteni.

Ludesan elfogatása Slavu marosvásárhelyi bűnügyi főnöknek és Lascu szászrégeni rendőrkapitánynak az érdeme.

Persian Adámot kihallgatta a rendőrség

A hatóságok nyomozzák azokat, akik Csehszlovákiából Mészáros büntetlenségét kérték — Tizenötmillió koronát kapott Persian Pallavicinától

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A budapesti rendőrség tegnap beidézte Persian Adámi hírlapírót, a kiról — mint azt már jelentettük — kiderült, hogy Mészáros Gyulát a frankügyben olyan nyilatkozattalre akarta bírni, amelyek kompromittálók lehetnek a jelenlegi magyar kormányra nézve. Persian a rendőrségi kihallgatás során kijelentette, hogy hivatalos felszólítás esetén mindazokat pontosan megnevezi, a

kikkel összeköttetésben állott, s akiktől ajánlólevelet kapott Mészároshoz, sőt felvilágosítással szolgál a mátyásföldi repülőtérén feltartóztatott Bulissa ügyvéd ügyéről is.

A rendőrség megvizsgálta Persian utlevelét is, s megállapították, hogy több csehországi városban, köztük Prágában is megfordult. Az utlevelében vannak osztrák francia és balkáni vízumok is. Most azt kutatják, hogy kikkel érintkezett Cseh-

szlovákiában, kik voltak azok az itteni politikusok, akik Persian és Prága között összekötő kapocsként szerepeltek.

A Wiener Allgemeine Zeitung szerint Persian tizenötmilliót kapott utliköltségre Pallavicinától, de Friedrich Istvántól is kapott támogatást.

Nyilatkozik a budapesti cseh követség

A budapesti csehszlovák követség ma nyilatkozatot adott ki, amelyben határozottan kijelenti, hogy a csehszlovák külügyminisztériumot bizonyos oldalról megkeresték, hogy igérjen büntetlenséget Mészárosnak, ha a magyar kormány ellen vall. A külügyminisztérium visszautasította ezt az ajánlatot, azzal az indoklással, hogy nem akar egy másik állam igazságszolgáltatásába beavatkozni.

Ez a nyilatkozat pártkülönbözég nélkül nagy feltűnést keltett, s az a meggyőződés alakult ki, hogy okvetlenül ki kell kutatni kik állanak az akció mögött, s kik azok, akik a csehekkel közbenjártak. Az ellenzék részéről mozgalom indult meg a tényállás teljes tisztázására. A parlament mai ülésén Szilágyi megemlíti az esetet.

Persiant kiltitják a parlamentből és az Otthonból

Az Uj Nemzedék szerint Persiant kiltitják az országházból. Ez ügyben Lenkey szerkesztőt, a parlamenti tudósítók szindikátusának elnökét Karafiáth háznagy tárgyalásra hívta. Persiant az Otthon újságíró kör is elfittotta a klub kiltogatásától az ügy elintézéséig.

Alaptalan hírek a Magyar Párt elnökválságáról

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egy bánáti újság Bethlen György gróffal, a Magyar Párt mostani vezetőjével folytatott beszélgetést közöl: mely szerint a gróf rövidesen visszavonul és az elnöklést ismét Ugrom István veszi át. Azt is elmondja ez az újság, hogy Bethlen kijelentése szerint a magyar tisztviselői kérdés végleges és gyökeres rendezésére vonatkozó kormányintézkedés már legközelebb napvilágot lát a Moritauri Oficialban.

Bethlen György gróf most annak közlésére kérte föl a magyar lapokat, hogy hasonló tartalmu nyilatkozatot senkinek sem adott. Beszélte ugyan röviden, Bukarestben egy magyar újságíróval és azt mondta, hogy mindaddig vezeti a pártot, ameddig erre felhatalmazása lesz, az elnök majd az lesz, kit erre a tisztre az őszi nagygyűlés megválaszt.

Az elbocsátott magyar tisztviselői ügyében csak azokat az általános tényeket szögezte le az újságíró előtt Bethlen György, amelyeket programbeszédében is kifejtett és amelyekre vonatkozó megállapodások a paktumnak integráns részei.

Mértékadó tényezők a meghatározottabban kijelentik, hogy teljesen alaptalanok az elnökválságról szárnyra kelt híresztelések; az egész párt a legteljesebb bizalommal kíséri Bethlen működését.

Lemondott az osztrák közoktatásiügyi miniszter

BÉCS. Schneider osztrák közoktatásiügyi miniszter lemondott, mert reformtervét elejtették.

Ha könnyen és jól akar megtanulni románul, rendelje meg a most megjelent Dr. Dávid György-féle román nyelvtan és gyakorló-könyvet. Ara 80. lej. Hozzávaló nagy szótár Román-magyar és magyar-román rész együtt, egész vászon kötésben 180. lej. Brassói Lapok Könyvosztálya kiadása.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon.
A lap fejen olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendőek,
vagy pedig bármelyik hirdetés iróda vagy bizományosunk
utján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egybeült 6 lej értékű valuta.

Szombat, június 19.

Kat.: Gyárfás, Prolus. — Prot.: Gyárfás. — Görög: Judás apostol.
— Izr.: 6086. Thamusz. 7. Muzumán: 1344. év Dzsiul-Hedzsé hónap

8. napja. Az Ur megnyilatkozásának ünnepe. — A nap: 4.32—20.03.
— Hold: holdtölte 25-én 18.41 órakor. időjárás: Egyelőre változó-köny, hűvös idő, eső csökkenésével, később javulás valószínű.

Mozik műsora:

Cinematok

Modern: Natasa.

Opolló: A Montmartrei farkasok.

A Brassói Lapok különszámai

A magyar telepesek ügye, a lejuhanás országos katasztrófája, ma a nyugdíjkérdés, holnap a magyar ifjúság jövőjének sorsdöntő kérdése, mind, mind új megvilágításba került, mikor a Brassói Lapok lényegüket kimarkolja és a nagy közönség elé viszi. A Brassói Lapok különszámai, amelyeket mindig a magyar közélet döbbenetes kérdései keltenek életre, valóban események nemcsak az erdélyi magyar ujságrésznek, amely ezekben a számokban európai színvonalra emelkedik, hanem az egész romániai közéletnek is, mert ezek a számok mindig elérik azt, hogy a közvéleményt befolyásolják és hogy tényezőivé legyenek az eseményeknek.

Mai számunkat, amelyben a legfrissebb magyar sebről, a nyugdíjasok tragédiájáról van szó, büszke örömmel tesszük közönségünk elé, s annak most újra meg kell éreznie, hogy számunkra nincs más hivatás, csak a magyarság listja, nemcsak érdekeinek szolgálata.

— **Tasleanu Oktáv, a kormány szenátorjelöltje Marosvásárhelyen.** Marosvásárhelyről jelentik: A vármegyei szenátorválasztás napja június 23-án lesz. Az Averescu-párt hivatalos jelöltje most Tasleanu Oktáv, volt miniszter, Branea görögkeleti lelkész ellenjelölt, aki szintén Averescu-párti volt, véglegesen visszalépett.

— **Eltemették Petricsevich Horváth Kálmánt.** Kolozsvárról jelentik: Tegnap temették el báró Petricsevich Horváth Kálmánt, az unitárius egyház főgondnokát, Felsőzsukon, nagyszámú gyászoló-közönség jelenlétében. Ott volt a temetésen Ugron István, Teleki Arthur gróf, Horváth-Tholdy Rudolf gróf, Ferencz József püspök stb. A gyászszertartást Boros György püspökhelyettes végezte. Ferenczy Géza dr. főgondnok az igazgató-tanács, Gál Kelemen az unitárius irodalmi társaság, Gálffy Lőrinc a Dávid Ferenc-egylet nevében bucsuztatta el az unitáriusok nagy halottját.

— **Július 1-én forgalomba hozzák a jubiláris postabélyegeket.** A posta- és táviratvezérgazgatóság mai távirati körrendeletével értesíti a postahivatalokat, hogy őfelsége Ferdinánd király 60-ik életébe betöltésének emlékeztetőre, július hó 1-én jubiláris posta-bélyeg sorozatot hoz forgalomba, amely a következő értékekből fog állni: 10 banis világos zöld, 25 banis narancsszínű, 50 banis siena, 1 lejes lila, 2 lejes sötétzöld, 3 lejes carminpiros, 5 lejes szíj, 6 lejes oliv, 9 lejes szürkés-kék és 10 lejes kék. Az egyes hivataloknak küldendő bélyegek mennyiségét a posta- és táviratvezérgazgatóság állapítja meg.

— Egy részeg bérkocsis elütött a Cérna utcán egy kerékpárost. Danics Kálmán, a 2. számú bérkocsis tulajdonosa ellen már nem egy ízben folyt eljárás amiatt, hogy részeg fővel ült a bakra, s ebben az állapotában örült sebességgel száguldozott az utcákon, s kíméletlenül verte a lovait. Tegnap ugyancsak részeg fővel hajtotta kocsiját a Cérna utcában, ahol szembejött vele kerékpárján Rachiteanu Alexe. A bérkocsis nem tudta a sebesen rohanó kocsit eltéríteni útjából, s elütötte Rachiteanút, akinek kerékpárja darabokra törött. Rachiteanu maga testének több helyén sérüléseket szenvedett. A könnyelmű bérkocsis ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Lopás az autóban.** Rait János töröcsvári lakos, aki Gazdau János soffőrrel együtt egy gépkocsit hozott Brassóba, utközben ellopta Gazdau pénztárcáját a benne levő ötezer lejjel és az iratokkal együtt, aztán nyomtalanul eltűnt. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Bartos Margit Vasut-utca 2. szám alatti lakos tegnap délelőtt öngyilkossági kísérletet követett el. Marólugot ivott, s súlyos állapotban szállították a polgári kórházba, ahol Campianu dr. egyetemi tanár, főorvos azonnal gondos ápolás alá vette, s remény van arra, hogy felépül. Bartos Margitot zilált családi élete vitte az öngyilkossági kísérletbe.

— **Levágta a vonat mindkét lábát.** Tegnap Nagyszeben állomáson tolatás közben a tolató mozdony Wallentin Frigyes váltóórnek mindkét lábát levágta. Az első orvosi segély után beszállították a kórházba.

— **Megváltoztatták a vasuti igazgatóság hivatalos óráit.** A brassói vasutigazgatóság hivatalos óráit e hó 16-tól kezdődőleg megváltoztatták. Délelőtt 8—1-ig és délután 5—7-ig van hivatalos óra.

— **Légi posta Wien-Innsbruck és Budapest között.** Budapestről jelentik: Szombaton megkezdődik a légi postai levélszállítás Wien-Innsbruck és Budapest között. Csomagszállítás azonban csak Wien és Innsbruck közt indul meg.

— **Árad a Duna.** Bécsből jelentik: A Duna és mellékfolyói a nagy esőtől hirtelen áradnak. Csehországban, Morvában és Sziléziában szintén nagy esőzések vannak. Budapestről jelentik: A Duna mind egyre nő. A parti raktárházakból az ingóságokat már elszállították.

— **Elhalasztották a Sinaia-Brassó közötti szezonvonatok életbeléptetését.** A bukaresti vasutigazgatóságtól érkezett rendelet értelmében a Sinaia-Brassó között június 15-től fegybe vett naponkénti szezonvonatok beállítását tekintettel a kedvezőtlen időjárásra június 25-éig elhalasztották.

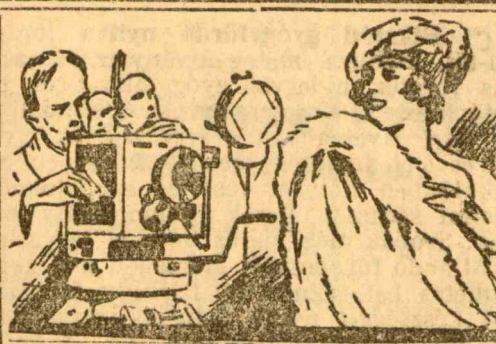
— **Löbl József négy évi fegyházbüntetése jogerős.** Budapestről jelentik: A kuria helyben hagyta Löbl Józsefnek Tremmel Mátyás közhonvéd gyilkosának négy évi fegyházbüntetését.

— **Rágalmazásért megbüntették Mitotay Istvánt.** Budapestről jelentik: Mitotay Istvánt, a Magyarság szerkesztőjét, gróf Klebelsberg Kunó miniszter megrágalmazásáért egy hónapi elzárásra és ötmillió korona pénzbüntetésre ítélték.

— **Eljegyzés.** Bucsy Honka (Örmös) és Hudak Béla (Nagy-Selyk) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Az Önkéntes Tűzoltó Egylet közgyűlése.** A Brassói Önkéntes Tűzoltó Egylet június hó 19-én, szombaton este 8 órakor közgyűlést tart az Iparegyet nagytermében. A közgyűlésen az egyesület pártoló tagjai is részt vehetnek tanácskozási joggal. Arra váró tekintettel, hogy a közgyűlésen az egyesület belsőkéjét és anyagi helyzetét közlő értekezők kérdésekről tárgyalásra, feltétlenül szükséges, hogy a pártoló tagok minél nagyobb számban vegyenek részt a közgyűlésen.

— **Az állami iparos tanonc iskolák igazgatósága és az ipartestület által június 25-28 között rendezendő tanoncmunka kiállításra szóló felhívást június hó 20-ig meg-**

Mozicsillagoknak mindig gyönyörű foguk van!

Mert enélkül szépséget elképzelni sem lehet. Aki a szép megjelenésre súlyt fektet, annak fogait ápolnia kell. Ehhez a PEBECO fogkrémnél jobbat nem talál.

Fehér erős fogak

friss, tiszta száj

a PEBECO fogkrém eredménye.

PEBECO egészen kiváló szer, nem édeskes, nem iztelen, hanem erősen trissító hatású és használata kiváló eredménnyel jár.

Ne felejtse el: PEBECO!

hosszabította. Felkérjük az iparosokat, hogy tanácsaiknak adjanak megfelelő időt és alkalmat a kiállítási tárgyak elkészítésére és szigorúan tartsák szem előtt, hogy a tanoncok csak az általuk elkészített munkákat vigyék kiállításra. Az ipartestület elnöksége. Szabó Béni elnök.

* A Brassói Székely Társaság egyik helybéli cégénél elhelyezne egy jóarvó. Brassóban lakó, illetékes németül is tudó és a középiskola IV. osztályát elvégzett fiút a villanyszerelésben. Három vidéki fiú, kik a középiskolát végezték, műasztalosnát keresnek elhelyezést. Ezenkívül a Társaság el tudna elhelyezni cipész, csizmadiát, kovács, szatler, szobafestőt, mázórt és borbély iparra tanulókat. Jelentkezéseket elfogad: József Domokos Brassó, Kut-u. 11.

— **Orkán dühöngött Ausztriában is.** Bécsből jelentik: Nyugat-Ausztria felett Bécsből nyugatra olyan orkán pusztított, hogy a táviró és telefonösszeköttetés meg szakadt.

— **Magyarországon július elsőjén forgalomba kerül a pengő bankjegy.** Budapestről jelentik: A Nemzeti Bank július elsőjével forgalomba hozza a felülbélyegzett bankjegyeket. A pengő bankjegyek már most elsőjén forgalomba kerülnek. A husz és ötven filléresékből jelentékeny mennyiség készült el, s július elsőjétől azok is fizetési eszközök lesznek.

— **Meghívó.** A brassói róm. kath. nőegyesület ifjúsági szakosztályának, a leány-klubnak 1926. június 18-án a róm. kath. elemi iskola rajztermében tartandó közgyűlésére. Tárgyszorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ünnepi beszéd. 3. Titkári jelentés. 4. A leány-klubok jelentősége és célja, szabadeloadás. 5. Pénztári jelentés. 6. Indítványok. Minden érdeklődőt szívesen meghív a leány-klub elnöksége.

(*) **Vigyázat, cipőkereskedők!** Sajnálatos félreértések elkerülése végett ezennel közöljük, hogy nem vagyunk azonosak a bukaresti (Calea Moşilor 179.) „Union” céggel. Cégünknek nincsenek fiókjai. Semmiféle, nem hozzánk közvetlenül Kolozsvárra küldött fizetést vagy más rendeltetést semmi körülmények között nem ismerünk el. Kérjük ezért t. ügyfeleinket, hogy rendeléseiknél is pontosan ügyeljenek címünkre „Union” Schuchhandels-gesellschaft Cluj, Str. Regina Maria No. 7. (Táviratcím: „Union-schuch”).

(*) **Köszönetnyilvánítás.** Az Ofa tisztviselőkarának és mindazoknak, akik szeretett férjem, Bányay Árpádnak temetésén résztvettek, vagy részvétüket kifejezték, ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

— **Értesítés.** A brassói férfisabószakosztály értesíti tagjait, hogy Thois Ferenc társulati elnök temetése szombaton, e hó 19-én délután 4 órakor lesz a belvárosi szász temetőbe

(*) **Bikszád gyógyfürdő** nyitva június hó 1-től. Ivókúra, meleg ásványvíz és szén-savas fürdők, hidegvíz gyógyintézet és inhalatórium. Elsőrangú orvosi szaktekintélyek által javátva van a légzőszervek, gyomor és bél hurutos megbetegedései ellen, nemkülönben hólyag, vese és epebajoknál, valamint sárgaság, kerek gyomorfekély eseteiben. Szobák még június hóra előjegyezhetők. Allandó fürdőorvos. Mérsékelt áru konyha, diétás betegeknek is. Bármily felvilágosítást készséggel nyújt a fürdő igazgatóság Baia Bicsád (Bikszád-fürdő) Jud. Sathmar.

(*) **Köhögés, rekedtség, hurut ellen tegyél jobb a valódi RETHY-féle pomeletfűcukorka.** Mindenütt kapható.

»MODERN«

MOZGÓ

Csütörtök, péntek:

„Natasza”

(A császár nevében)

című hatalmas filmremek lesz vetítve.

Putty de Lia a legpazarabb és a legpompásabb szerepét játssza ebben a fényes kiállítású, gyönyörű tartalmú filmben.

Szombattól:

„Az éjjeli lepke tragédiája”

Nagy kalandor film lesz vetítve.

»APOLLO«

MOZGÓ

Csütörtök, péntek:
Világ szenzáció!

DORIAN film.

„Amontmartrei farkasok”

Nagy film dráma lesz vetítve. Páris a gyönyörű város vesztve van. A németek ostromolják és minden pillanatban várják elesét. A párisi apacsok ezrei bujkálnak a katonai szolgálat alól pincékben és csatornáknak élve. Lisett-te az apacsok szeretője és cinkosa össze gyűjti őket és fegyver alá szólítja. Megalakul a Montmartrei farkasok legvitézebb csapata és győzelemre viszik a Lisett-te által adott lobogót.

Lisett-tet az apacsok cinkosát GLORIA SWANSON játssza.

Jön a

Tizparancsolat

Két rész együtt. Ötven tagú kórus, kibővített zenekar. Rendes helyárrakkal.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan ítéli meg a hivatalos magyar vélemény a liberális kormány gazdálkodását?

A bukaresti magyar követség jelentése Románia gazdasági viszonyairól

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) A bukaresti magyar követség nemrégén adta ki múlt évi gazdasági jelentését; mely érdekes adatok kíséretében ismerteti Románia gazdasági viszonyait. Különösen érdekes azonban a jelentésnek az a része, melyben a volt liberális kormány gazdasági politikáját jellemzi. A jelentésnek ez a része a következőket mondja:

„A román kormány gazdasági programjának sarkalatos pontjai a következőkben foglalhatók össze:

- a) Az állam pénzügyeinek rendbehozása.
- b) A román valuta megjavítása.
- c) A külföld bizalmatlanságának eloszlatása.
- d) A nemzetgazdaság aktiv tételének, Románia erőforrásainak román kezébe való csoportosítása.
- e) A földnek parasztkézre való juttatása.

II. Az ország gazdasági reorganizációja és a többtermelés megindításával az életstandard emelése.

Ezen program legaktívabb tételle kétség telenül az államháztartás rendbehozatala. A liberális pártnak tagadhatatlan érdeme, hogy rendes és egyensúlyozott költségvetést adott az országnak. Az egymástkövető budgetekben az egyensúlyozottság azonban csak a kiadások olymértű csökkentésével volt lehetséges, amely az ország legégetőbb szükségletei vel sem törődött, viszont a bevételi oldalon elment az adófizetők teherbírásiának végső határáig.

Eme egyetlen aktiv tételt eltekintve, fenti program többi pontjai egyrészt nem érték el a kívánt eredményt, másrészt kivételnek bizonyultak. A pénzügyiség nem javult, még csak pillanatnyilag sem, hanem hullámvonalban ugyan, de fokozatosan csuszott le. A külföld bizalmatlanságát nem sikerült a kormánynek lefegyverezni, mert azok az eszközök, melyeket e célra igénybe vett, vagy nem voltak alkalmasak, vagy más intézkedések miatt hatástalanok maradtak. A román állami és magántartozások konszolidációja viszont túlságosan nagy adózatokat követelt a külföldi hitelezőktől. Az erőforrásoknak román kézbe való átjuttatása sem járt sikerrel, mert a szükséges tőkével az itteni piac nem rendelkezett.

Egyrészt politikai, másrészt szociális szempontokból vezérelve, a liberális kormány felaprózta és parasztkézre juttatta a földbirtokot. Ennek eredményeként a pénzzel nem rendelkező és hitelképtelen kisbirtokosok által immár több év óta kezelt föld lassanként elveszté azt az erőt, amelyet a közép és nagybirtok belterjes gazdálkodása kölcsönözött neki. Románia agrárállam volt és sokáig az fog maradni; nemzetgazdasága legaktívabb tételének veszélyeztetése tehát gyökerében támadhatja meg az ország életét.

Az ország gazdasági újjászervezését a többtermelés feltételeinek megteremtését a kormány egy e célra felveendő nagy külföldi kölcsöntől remélte. A három év óta párisi, hol tönkbe, hol newyorki pénzcsoportokkal folyó tárgyalásai azonban nem tudták meghozni a várt eredményt. Az eddigi eredménytelenség a külföld bizonyos mértékű bizalmatlanságára vezethető vissza. Romániában ugyanis a háború utáni romok eltakarítása nem történt olyan eszközökkel, amelyek alkalmasak lettek volna a külföldi bizalmának felgerjesztésére.

A liberális kormány tehát a négy év óta alkalmazott gazdasági politika programjának első részét több-kévesebb sikerrel megoldotta, azonban a második részhez, az újjászervezési munkához szükséges előfeltételeket nem tudta megteremtetni.

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, június 17

A világpiacon: Nincs lényeges változás. A belföldi piacon: A helyzet változatlan. Délben: egy svájci frank 45.60 lej, egy dollár 235 lej, egy olasz lira 6.90 lej, egy német márka 56.40 lej, egy angol font 114 lej, egy cseh korona 6.90 lej, egy osztrák shilling 33.30 lej, egy lejért 310 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárlatban a tegnapi zárlattól való eltérések): Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123, egy dollár 5.1673 (-2), egy angol font 25.14 és fél (-egynegyed), száz francia frank 14.76 és fél (+16 és fél), száz olasz lira 18.65 (-1 és fél), száz cseh korona 15.29 és fél (-2), száz dinár 9.12 és fél (+1 és egynegyed), száz leva 3.75, száz lej 2.25, tízezer magyar korona 0.7230 (+10), tízezer osztrák korona 0.7295

— Budapesti értéktőzsde. Szerdán egyenlően az értéktőzsde. Zárlati árfolyamok ezekben: Magyar Hitel 240, Osztrák Hitel 120, Salgó 362, Rima 90.5, Déli vasút 87, Államvasút 330, Kohó 162, Atlantika 3, Ganz-Danubius 1070, Köszén 3080, Nasici 1055, Szilavónia 39.5, Földhitelbank 148, Viktória malom 34, Kereskedelmi Hitelbank 1215, Pesti Magyar Kereskedelmi 770, Beocsini 960, Urikányi 960, Láng 76.5, Lipták 21.5, Schlick 56, Brassói 325, Zabolai 20.25, Cukor ipar 1210, Hungária műtrágya 92, Olasz-Bank 19.75, Angol-magyar 27, Leszámitoló 55, Magyar-Cseh 9, Nova 268.5, Kronberger 1.2, Csáky 5.1, Izzó 705, Magnezit 660, Viktória butor 105, Ofa 485, Pesti Hazai 1400.

(—) **Dijszabásváltoztatások a magyar vasutakon.** Jelentettük lapunk tegnapi számában, hogy július elsejével életbe lép a Máv vonalán a pengőszámitás. Ennek kapcsán a közeli áruforgalmat 3—47 százalékgig mérséklük, míg a személytarifa mintegy 15 százalékkal megdrágul. Az új személyi dijszabás személyvona toknál a békénívön alul, a gyorsvona toknál valamivel felett lesz. A magyar vasutak így is valamivel olcsóbbak lesznek a csehszlovák, osztrák, jugoszláv és német vasutaknál.

(—) **Nemzetközi vasipari kiállítás lesz Budapesten.** Budapesti jelentés szerint a Magyar Vaskereskedők és Vasiparosok Országos Egyesülete, mely tegutóbb tudatván 1923-ban tartott egy vas és gépipari kiállítást elhatározta, hogy a jövő év nyarán nemzetközi vas- és háztartási ipari kiállítást rendez. A kereskedelemügyi miniszterium e célra a jövő év július és augusztus havára átengedi a városligeti Iparcsarnokot, maga az egyesület pedig már ez év őszén hozzájárul a kiállítás előkészítéséhez. A kiállítás — már címéből kitűnőleg is — a magyar ipar produktumain kívül a külföldi gyárpár terményeit is fel kívánja ölelni és úgy halljuk, hogy a kiállításnak általában az a legfőbb célkitűzése, hogy az ipari üzemek számára az olcsóbb termelési, a háztartások számára pedig az olcsóbb megélhetési lehetőségekre mutasson rá. A vasipari kiállításhoz csatlakozni fog egy butoripari, valamint egy reklámkiállítás is. Ezenkívül érdekesnek ígérkezik az a terv, hogy a kiállítás kapcsán filmen bemutatásra kerüljenek az egyes vállalatok üzemei. A kiállítással egyidejűleg a Magyar Vaskereskedők és Vasiparosok Országos Egyesülete 25-ik évfordulóját is megfogják ünnepelni.

(—) **Nem nyílik meg a Temesvár—szegedi vonal.** Jelentettük annak idején, hogy a temesvári kereskedelemügyi és iparkamara memorandumot intézett a közlekedésügyi miniszteriumhoz és az államvasutak vezérigazgatójához, melyben Bukarest—Temesvár—Szeged—Budapest—Bécs között a közvetlen vasúti forgalom felvételét, illetőleg a szegedi kapcsolatnak megnyitását kérte. A kamara a napokban kapta meg erre a memorandumra a választ, amely szerint a Bukarest—Szeged—Bécs között levő vasúti vonalon a forgalomnak újból való felvételét a közlekedésügyi miniszterium nem tartja aktuálisnak, mert az utasoknak hatványozottan szükséges távolságban jugoszláv területen kellene keresztül utazni amelyen úgy sem fekszik egyetlen egy fontosabb város sem és azonkívül kétszeri újabb vám- és utlevélvizsgálat akadna meg a forgalmat a jugoszláv területre való belépéskor és az ország elhagyásakor.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Péntek: Hármascskán. Nagy operett. Abérlet.

A színházi iroda hírei:

— Hármascskán. Péntek este ismét operett bemutató lesz a brassói színházban. Az idei szezon egyik legsikerültebb darabját, a Hármascskán című nagy táncos operettet hozza a színház. Elsőrendű zene, rengeteg tánc, kitűnő szöveg jellemzi az új operettet, melynek főszerepeit Halmos Mici, Gálfi Nusi, Felhő Ervin, Orvossy Géza, Csóka József, Hevessy Miklós és Szabó Gyula játsszák.

MEZŐGAZDASÁG

Újra megindult Budapesten a gabona határidő üzlet

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Rövid távirattal már jeleztük, hogy a budapesti gabonátözsde újra megindult a gabona határidőüzlet, amelyet 1914 aug. 1-én szüntettek meg. Junius 14-én déli fél tízen két órakor hangzott el újra a határidő üzlet megnyitó csengőszó a terménytözsde s ezt a pillanatot a negyvenhét hites határidőügynök közül harmincötven várták; jelen volt a tözsde egész vezetősége, továbbá a kormány képviselőiben Ádám államtitkár s azonkívül az értéktözsde is számos tagja. A csengőszóra felharsant a szokásos ordítás, amely egyelőre csak magyar búzát keres, a ki nálat gyenge. Az első kereslet 341000 koronát kínált magyar búzáért, de az első üzlet csak 345000 koronás áron jött létre, sőt az októberi buza ára 350000 korona az első kötésben. A tözsde titkársága megállapította, hogy a határidőüzleten csak 1000 koronás árváltozásokat vesznek figyelembe, kisebbeket nem, mert minden kötetést 120 ezer korona tözsdeadó terheli. Megállapították azt is, hogy a külföldi megrendelések éppen olyan forgalmi adó alá esnek, mint a belföldiek, s új elnevezéseket is hirdettek ki. Így hár egyszerűen csak búzára szól a kötés, akkor nemzetközi búzáról van szó, a magyar búzát kifejezetten magyar búzaként kell említeni. A határidőüzlet első napján csak búzában és rozsbán kötöttek üzleteket, a magyar származású augusztusi rozs az első percekben 225—226 ezer korona között mozgott.

A készárupiacon az üzlet vontatott volt. Külföldi kereslet híján a malmok is tartózkodóan viselkedtek. A felsőtiszai óbuzát 447 ezer koronáért keresték, az augusztusi 77 kilós tiszai búzát pedig 360 ezer koronáért adták el.

Magyarországon egyébként búzában jó közepes termést várnak. Az esőzés utóbbi időben némiképp rontotta a fényszerű terméskilátásokat, több helyen már a rozsda is fellépett. A rozs, árpa és tengeri termése is jó közepes eredményt ígér. A szőlőkben peronoszpóra van és pénztelenség miatt sok helyen még az első kapálás sincs befejezve. A szőlősgazdák közepes gyengébb termést várnak.

SPORT

(*) Pajliardi mester, a brassóiak kedvelt vívótanára június 15-én megkezdte a nyári időnyire kiterjedő gyermek és ifjúsági vívó tanfolyamát. Az iskolai év befejeztével bizonyára számos szülő fogja gyermekét a tanfolyamra beírni, mert a vívás a legnehezebb és a legmagyarabb sport, amely egyformán fejleszti a testet és a lelket.

Könyvelő

önálló, délutáni mellékfoglalkozásra, ki a magyar és német levelezést is végzi azonnalra kerestetik. Ajánlatokat referenciával a kiadóba „Építési vállalat” jellegre.

7594

Ha jó olvasnivalót akar,
kérjen

díjtalan könyvárjegyzéket
a Brassói Lapok könyvosztályától.

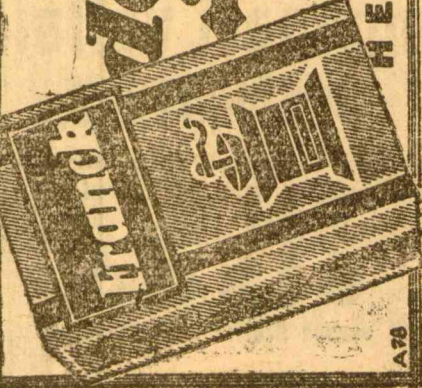
Mivel a régi Franch-dobozunkat sokan megrévesztésig utánózták; ezután a

dobozos Valódi Franch

csakis ezen új csomagolásban szállítjuk

Vállaljuk a felelősséget azért, hogy az új csomagolás az eddigi közkedvelt első rangú **Franch-Kávé-pótlékot** tartalmazza.

HEINRICH FRANCH SÖHNE & A. R. BUCUREȘTI-BRAȘOV.

Románul tanulók,

vagy tanulni szándékozók, csak a Dr. Dávid György-féle román nyelvtant, valamint a hozzávaló nagy szótárt fogadják el, mert ezek segítségével lehet a legjobban és a leggyorsabban megtanulni románul. Kaphatók minden könyvkereskedésben. Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya.

A vén diák

Írta: Kosáryné Réz Lola

(13)

A kezében öt száz rózsát volt.
— Isten éltesen benneteket, kedves rokonaim! — kiáltotta már messziről. — Ezt kívánja tiszta szívből szerető Józsi bátyátok.

Odalépett hozzájuk és sorban megcsókolta őket hirtelenül s mindegyiknek a kezébe egy rózsát adott. Azok túrták rémült eljépedéssel. De mikor az asszonyhoz ért a Garabonciás, az hirtelen elfordult s megvédte a száját puha tenyerével.

— Nekem sincsen rokonom.

— Te is Gedeon-jány vagy, nem?

— En Gedeonnak a felesége vagyok.

A fiu mintha meghökkenve volt. Ránézett az asszony fehér arcára. Egy pillanatra összeszaladtak a szemöldökei. Aztán nem erőszakoskodott tovább. Összeszedte magát és kezét csókolta.

— Bocsáss meg néni! Azért legálább a rózsámat, ugye, elfogadod?

S odanyújtotta neki a legszebbik rózsát, a halvány rózsaszínűt.

Most aztán leült a gyepadra s rájuk mosolygott.

— Hát hegy vagytok? Mi? Józsi?

Valamelyik még mindig égő arccal, bizonytalan hangon megszólalt:

— Kicsoda az ur?

Garabonciás megcsóválta a fejét.

— Mind elfeledtetek már? A Józsi vagytok.

Most Cili felsikoltott.

— Józsi! Józsi, te vagy itt?

— En vagyok, hát. Várjatok csak... egyikőtöknek, kerek piros almaarca volt s ha csak ránéztem, mindig sirva fakadt, de azért minden cukrát megosztotta velem... Cilinek hívták...

Cili pirult.

— Te vagy az, édes lelkem? Aztán a másik egyre a tükörben nézegette magát... Elvira, ugye? Márta nem akart játszani jönni, sokat veszekedettünk. Lencsi meg csak topogott utánunk a kurta kövér lábával... melyiktek a Lencsi?

Lencsi kissé bátrabban így szerkesztette meg a kérdést:

— Micsoda Józsi vagy?

— Nem emlékszel? — törték rá most már három oldalról a testvérei. — A Beretty Józsi, Laura néni fia... Odavitték minket szegény anyja halála idején, mikor még kicsik voltunk.

Cili folytatta:

— Az a Józsi, aki minden fára felmászott és alkinek az utcáink betörték a fejét. Aki egyszer egy rablóval verekedett, mikor egyedül volt otthon és aki a kamra ablakába szorult.

Most már valamennyien emlékeztek reá.

— Az a Józsi, — hagyta helyben Garabonciás.

Az asszony szólalt meg:

— Miért jöttél a kerítésen át?

— Ne haragudj néni! Az ajtó soha sincs nyitva nálunk...

— De, ha egyszer rokon vagy...

— A múlt héten voltam Gedeon bácsi-nál, de ő nem hívott meg engem. Bizonyosan, mert apával összeharagudtak szegény Lujza néni halála idején. Apa nagyon szerette szegény Lujza néni. De azért, ha Gedeon bácsi haragszik is reánk, én eljöttem, hogy megnézzem az én szép hugocskáimat.

— Ó! — mondta Cili tüzipiros arccal.

— Ha Gedeon bácsi megharagudna majd, — folytatta nagyon elszántan a Garabonciás — mondjátok meg, hogy én vagyok mindennek az oka. Megértettétek? Csak mondjátok bátran minden rosszat reánk. En ugyanis rossz fiu vagyok, azért hívnak Garabonciásnak.

— Nem hiszem, hogy rossz fiu lennél. — vágta Cili suttogva. A fiu vállára tette a kezét és tisztakék szemébe nézett. — Drága jó kisfiány vagy. Nem tudod hinni a rosszat. Maradj mindig ilyen.

Ugy mondta, mint valamű áldást. Cilinek az orra is kivörösödött az erőlködéstől, hogy elfojtsa könnyen hulló könnyeit. Hullámzó érzésektől felindultan fogadta magában, hogy mindig ilyen marad.

S Garabonciás mesélt. Hol egyikhez szólt, hol másikkhoz kedvesen, pajtáskodón, és mégis olyan gáva, érdekes módon, amit a Gedeon-házban még soha senki nem hallott, senki nem érzett.

(Folytatjuk.)

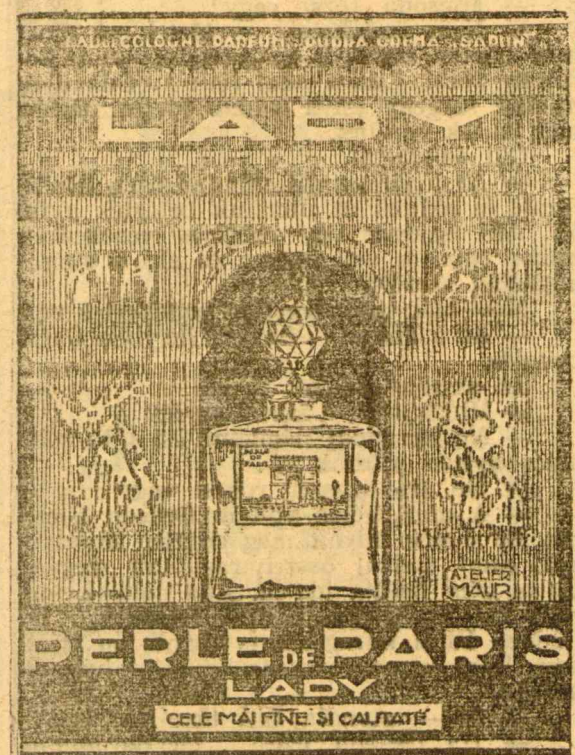
Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

774
Minden
gyártmány
töltőtollat
javít Sonnenfeldt papíráruház, Oradea.

Technikailag
modernül berendezett
**fehérmű-
tisztítóintézetünk**
teljes kihasználása miatt
galádok, kézelők és férfiingek
lentükéletesebb tisztítását
vállaljuk.
Átvétel csak Buzasor 4.
Wlaat & Wlaat cég, Brassó.

Dr. NEGRILA sebész-főorvos
szanatóriuma
sebészeti-nőgyógyászati és szülészeti betegek részére.
(Szabad helyek esetén más betegeket is felvesz,
kivéve a ragályos és elme betegeket.)
Brassó város legjobb és legegészségesebb helyen
fekszik, Feltégyársor 7. szám alatt. — Telefon 746

500 drb.
külömböző
esőkabát
érkezett.
Részletfizetésre kaphatók:
Lévaynál. Cérna-u. 7.

A Magyar Általános Hitelbank Brassói Fiókja
keres azonnali belépésre perfekt magyar-német
gyors- és gépiró
fiatalembert vagy hölgyet, lehetőleg némi
irodal gyakorlatl. Románul tudók
előnyben részesülnek.
7591
Pályázók a bankban személyesen jelentkezhetnek.

„Hohe Warte” leány-penzionátus és szünidei-otthon // Frau Károlyi L. — Mihailovits
Elsőrangú villapenzionátus
összekapcsolva nép- és középiskolával, modern népművelődési iskolával, továbbá iskolák ruha- és fehérművarrás,
kertészet, főzés és gazdálkodás oktatására. Valamennyi nyilvánossági joggal. Nyelvtanfolyamok egyetemi és állam-
vizsgákhoz. Zene — Ipar — művészet — sport. 6229 Bécs XIX., Döbling, Hohe Warte 22 mellett.

Jó magyar könyvek, szépek és olcsók!

Csermely Gyula regényei:

Bakunin Professor könyve (II. kiadás) 120 L.
A mantovai jóslat (II. kiadás) — 45 „
Ami két miatyánk között van (Két kötet
egyben — — — 150 „
Napkeleti kaleidoszkop. Ujdonság. — 90 „

Kelemenné Zathureczky Beria regényei

Asszony átká — az asszony (II. kiadás) 80 L.
Simonyi obesterné (II. kiadás) — 80 „
Az Emergyűlölő Ujdonság — — 80 „

Hamvai Sándor: A szent házugság Regény. 60 L.
Szederkényi Anna: A lázadó szív. Regény 70 „
Kaczor I.: Jancsi. (Egy csecsemő élményei) 30 „

A tíz nagyszerű könyvet együtt
**805 lej helyett
650 lejért**
szállítjuk, csak rövid ideig!

A szállítás fenti összeg és 20 lej portóköltség
előzetes beküldése ellenében történik.

Rövid ideig tartó kitűnő alkalom!
Használja ki és rendelje meg azonnal
fenti könyvcsoportot!

Egyenként is szállítja rendes bolti áron a

Brassói Lapok
Könyvosztálya.

Nagyon rentábilis
és teljes üzemben álló
vegyipari vállalat
BUKARESTBEN,

épületek, terep, teljes berendezés,
számos elintézés alatt álló állami és magán-
rendelés, nagyüdvözü vállalat, elutazás miatt

átadó,

esetleg fizetési könnyítésekkel.

Ajánlatokat kér az
Agentia de Publicitate D. Adania,
București, Str. Sărindar 4.

„VULCANO-CHIMICA”
jeligére.

2—4 középiskolát (reált, gimnáziumot) végzett fú
nyomdász tanulónak
felvétetik a Brassói Lapok nyomdájába.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 4 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej. — Alkást keresők
nek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 40 lej.

Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizom-
nyosunknál is feladhat minden helységben, aki pontos-
san továbbítja azokat kiadónkhoz. — Csak
válaszbélyeggel felszerelt kérde-
zősködésekre válaszolunk.

Hölgyek! Tündérűjjak
kezemunka divatlap ismét
kapható. Kérjenek azonnal
mutatvány számot
75— lej utánvétellel. Bö-
vebb felvilágosítást is
nyújt a Brassói Lapok
könyvosztálya.

Vasbetonpallér, vagy
vasbetonaccords
esetleg megfelelő munkás-
partival azonnal felvéte-
tik. Ajánlatokat kértünk
7505 sz. alatt a lap ki-
adónkhoz.

Eladó 10 család 1.
rendű raj és 10 család
kaptár, vagy paraszti kas,
Érdeklődni 7606 sz. alatt
a kiadónkban.

Laboránssegédet, ki
önállóan dolgozik és dra-
gizáshoz is ért, mielőbbi
belépésre keres, Petro-
vics cukorkagyár Oradea.
7607

1 szoba, konyha és ve-
randa azonnali kiadó
Deresteyi ut (új telek).
Kozma György. Esetleg
60.000 lej kölcsönt érvi
kamat fejében odaadók.
7608

Eladó ház 3 szoba,
nagy üzlethelyiség, nagy
ingatlan. Szítás-utca 38.
Florea. 7610

Keresetetik megvételre
1 drb. Máv. csépiógarni-
tura benzín motorral. A
csépió 1050 vagy 1000
mm. vasrámás, a motor
12—14 lóerős, töké-
letes, üzembékes állapot-
ban. Cim 7603 sz. alatt
a kiadónkban.

Fiatalkönyvelő, ki a
német nyelven kívül a ro-
mán nyelvet is bírja, ke-
restetik brassói vállalat-
hoz sürgős belépésre. —
Írásbeli ajánlatok „Köny-
velő 7609” jeligére a ki-
adóba kéretnek.

Önálló szakácsné ál-
lást keres. Cim „Vidéki”
jeligére postrestant Sep-
sistentgyörgy. 7604

30 H. P.
Wohanka

nyersolajmotor kitű-
nő karban, 100.000
lejért eladó. Üzem-
ben látható: Mary
Testvérek Irato-
son. Felvilágosítást:

Friedrich
Testvérek
Timișoara.

Eladó gőzcséplő gar-
nitura, üzembékes, összes
felszereléssel. Gözmalom
Ditró. Csikmegeye. 7554

Cimexol

hozzátétlenül kiír minden

poloskát

családostól. Egy

üveg ára 26 lej.

Kapható minden gyógy-
szertárban és drogériá-
ban. Főlerakat: KRAFFT
& HERBERTH, Brassó.

Takarítónő felvétetik
azonnalra. Értekezni a ki-
adónkban.

**Autó és
Traktor**

Radiátorokat (hűtőket)
szakszerűen csak a

2334

Viktoria

speciális hűtőüzem kö-
szít és javít. Brassó.

Katona kórház-utca 2.

Kosztot és lakást kap-
hat intelligensebb fiatal-
ember jobb háznál. Cim
7581 sz. alatt a kiadónkban.

Házvezetőnek ajánl-
kozok, vagy esetleg any-
helyettesnek, a háztartás
minden ágában jártas ko-
moly középkorú nő Cim
7582 sz. alatt a kiadónkban.

Könyvelésen
berendezett
divatos, iktorgalmi
cipész-műhely
géppel, mindennel ol-
csón eladó Brassó város
közepében.

Cim: „Saxonia” hirdetői
iroda, BRASSÓ. — 7611

80 lóerős Stock mo-
torok kitűnő karban,
mély szántásra alkalmas,
eladó vagy hibás gépek
becserélhetők. Starek, Ma-
cea, jud. Arad. 7590

Bodega és élelmiszer
üzlet a város legforga-
masabb helyén, teljes be-
rendezéssel más vállalat-
zás miatt jutányosan el-
adó. Bővebbet Hotel Pro-
deal, Brassó. 7590

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el más,

csak a Kréké-féle

Házukrászat

című könyvet.

Ára 40— lej.

Kapható mindentől.

Nagy küldemény

**fényképező-
gép**

érkezett, valamint az összes szükséges
cikk.

Foto- és sportáruház

GUST HERMANN Brassó,

Rózsater 19.